

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerinim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšlo za-
dnje število. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Polština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 112 (11.835)

Trst, sobota, 12. maja 1984

Povezani med seboj odprti v svet

MARKO KRAVOS

Svoje delo razgrinja slovenska kul-
tura pravzaprav iz dneva v dan, od
prireditve do prireditve, od enega se-
stanka, vaje, večera do drugega, od
enega Prešernovega dneva do nasled-
njega. Pravzaprav je zračena v vsa-
ki dejavnosti, ki nas opredeljuje in
potrjuje kot posebno narodnostno
skupnost in ki vsakega posameznika
navezuje na njena izročila in njen
zdajšnji utrip.

Vendar je treba od časa do časa tu-
di potegniti črto in pregledati stanje,
ugotoviti probleme, obnoviti in zate-
gniti organizacijske vezi. To počne da-
nes v Križu pri Trstu. Zveza sloven-
skih kulturnih društev na svojem 25.
občnem zboru.

Predstavniki šestdesetih društev od
povsod iz razpotegnjenega in razčle-
njenega pasu, kjer živimo Slovenci v
naši deželi, se zbirajo danes, da se
kritično pogovorijo o zdajšnjih teža-
vah ter o možnostih in oblikah za raz-
voj, za večjo kakovost in ustvarjal-
nost, da bodo naša srečanja s kultu-
ro res doživljene in da bodo bogatila
vsak naš dan, vsak naš kraj.

Večje in bolj usklajeno sodelovanje
skoraj stotine kulturnih skupin od Ka-
nalske doline, Benečije, Goriške, do
Tržaškega in Miljskih hribov lahko
kljub sicer neugodnim pogojem poži-
vi to našo dejavnost, obenem pa na-
ji omogoči, da se bo v vsej svoji
mnogoterosti, a tudi nedeljivosti, u-
spešneje uveljavila kot soustvarjalec
in nepogrešljiv člen kulturne stvarno-
sti v Furlaniji - Julijski krajini, od
javnosti in oblasti pa terjala primerno
pozornost in ustrezen odnos. Tudi za-
to, ker vsa dejavnost naših društev
in ustvarjalnih posameznikov prebi-
ja utesnjevalno vlogo meje, saj s svo-
jo povezanostjo z matičnim narodom
in Koroško želi šivati tudi razpoke in
tkati sodelovanje med tremi na-
rodi in tremi deželami na tem kon-
cu Evrope. Vemo namreč, da je s kul-
turnimi vetrovi prežračen prostor
najbolj ustrezno človekovo okolje, ki
je zato tudi najbolj varno pred nesp-
metjo orožja in drugih oblik nestrp-
nosti in nasilja.

Iz takega občutka in take zavesti
si je Zveza slovenskih kulturnih dru-
štev v Italiji zapisala jedrnatno vodi-
lo svojemu jubilejnemu občnemu zbu-
ru: Povezani med seboj — odprti v
svet!

SINDIKAT IZRAZIL PODPORO MANIFESTACIJI 20. MAJA

GORICA — Goriški del enotne delegacije Slovencev v Italiji se je več-
raj sestel z goriškim pokrajinskim predstavništvom sindikalne zveze CGIL -
CISL - UIL. Srečanje se je vršilo v okviru številnih pobud za pripravo na
enotno manifestacijo za postavitev zahteve po globalnem zaščitnem zakonu,
ki bo v nedeljo, 20. maja, na goriškem Travniku.

Slovenski predstavniki so sindikalnim voditeljem orisali sedanji politi-
čni trenutek in prizadevanju naše narodnostne skupnosti po pravični zakon-
ski zaščiti. Posebej so jih seznanili z vsebino in pomenom enotne manife-
stacije v Gorici.

Sindikati so to vzeli na znanje in izrazili solidarnost delavskega giba-
nja celotni naši narodnostni skupnosti. Zagotovili so, da bodo o teh vpraša-
njih razpravljali na sindikalni zvezi, ki bo v zvezi z manifestacijo 20. maja
organizirala primerne pobude. Tako bodo v prihodnjih dneh priredili sindi-
kalne sestanke in skupščine na delovnih mestih, da bi senzibilizirali sloven-
ske in italijanske delavce ter jih pozvali, naj se udeležijo enotne manife-
stacije na Travniku.

Včeraj je bilo v Gorici tudi srečanje delegacije SKGZ s pokrajinskim
vodstvom VZPI - ANPI, na katerem so se pogovarjali o sodelovanju bivših
borcev na goriški manifestaciji. V ta namen je pokrajinski odbor VZPI -
ANPI pozval člane vseh sekcij po slovenskih vaseh, naj se polnoštevilno
udeležijo pripravljanih sestankov, ki bodo od ponedeljka dalje. Kraj in urnik
sestankov objavljamo na 8. strani.

Nobene polemike z vladnimi partnerji

Previdno uvodno poročilo Craxija na kongresu socialistične stranke

*Preferenčni odnos s socialdemokrati - Tajnik PSI je bil polemičen
edino s komunisti - Poziv k enotnosti v sindikalnem gibanju*

SANDOR TENCE

VERONA — Bettino Craxi ni hotel
razburkati že itak zelo vzvalovanega
italijanskega političnega prizorišča in
se je predstavil na 43. kongres PSI,
ki se je začel včeraj pozno popoldne,
z zelo previdnim, skoraj suhoparnim
političnim poročilom, v katerem je
njegova državniška vloga skoraj po-
vsem zasenčila njegovo strankarsko
samozavest. Kdor je pričakoval pole-
mično in borbeno poročilo, je ostal
razočaran, kot so ostali razočarani tu-
di vsi, ki so upali, da bo predsednik
vlade povedal kaj stvarnejšega o zad-
njem škandalu okrog lože P2, ki je
pretresel vlado. Craxi se je izkazal kot
spreten politik, ki čaka, da bo vihar
nekoč utihnil v pričakovanju evrop-
skih volitev, ki bodo razkrile marsika-
tero karto in predvsem povedale, ali
bomo, kot se šušlja tukaj v Vero-
ni, že jeseni pričla vladni krizi.

Craxi je v svojem poročilu naredil
slavospev reformizmu, ki je po nje-
govem mnenju edina politična in druž-
berska vizija, ki lahko zajamči izhod
iz sedanje krize in napredek države.

Reformizem skoraj že na ravni ide-
ologije, kot spojitev socialistične de-
mokratske tradicije in novih teženj,
ki se pojavljajo v družbi. Okrog tega
koncepta je tajnik PSI osredotočil vse
svoje včerajšnje razmišljanje, od od-
nosov do velikih tematik do odnosov s
strankami koalicije in s komunisti.

Predsednik vlade je tako podčrtal,
da se je vlak italijanske ekonomije za-
čel končno premikati in da je treba
zato, tudi s praktičnimi ukrepi, zao-
striti boj proti inflaciji. Ponovil je
nedavna stališča o mednarodnih odno-
sih in o popuščanju napetosti v Evro-
pi, polemiziral z Veliko Britanijo gle-
de njenih stališč znotraj EGS in pou-
daril, da Italija potrebuje v tem tre-
nutku enotno sindikalno gibanje, ne-
odvisno od strankarskih aparatov in
kvarnih zunanjih vplivov. Vsekakor,
če je že prišlo do sindikalnega razko-
la, je dejal Craxi, ni treba za to iskati
krivcev pri socialistih.

Do vladnih partnerjev je bil Craxi
zelo previden in se ni spustil v iz-
jave, ki bi lahko sprožile kakršnoko-
li polemiko. Poudaril je, da sedanja

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Gostje z vsega sveta

Socialističnemu kongresu sledi skoraj tisoč delegatov v zastopstvu
približno pol milijona članov, 57 je delegacij strank in množičnih or-
ganizacij, držav in evropskih in svetovnih naprednih gibanj. Prisotni
so tajniki vseh italijanskih demokratičnih strank, od De Mite do Ber-
linguerja, čigar prihod je del kongresistov pozdravil z žvižgi. Enak
sprejem sta doživela tudi socialdemokrat Longo, nekdanji član Gellije-
ve framasonske lože in zlasti tajnik KD De Mita. Kongresisti pa so
zelo toplo pozdravili generalnega sekretarja CGIL Lamo in ob nje-
govem prihodu vzklikali gesla o potrebi po sindikalni enotnosti.

Kongres pod vtisom P2

VERONA — Tina Anselmi je tokrat
pošteno zagodla Bettinu Craxiju. S
svojim eksplozivnim poročilom o ro-
varjenju framasonske lože P2 je nam-
reč kar čez noč skvarila vzdušje na
tem socialističnem kongresu, ki hoče
dokončno ustoličiti v javnosti PSI
kot stranko učinkovitosti in pravično-
sti. Imeti v svoji sredi ministra, ki
je bil član Gellijeve zagometne dru-

ščine, bi bilo tudi za najmanj pre-
stižno in rutinsko demokristjansko
vlado nerodno. Pomislimo, kaj to
pomeni za Craxija, ki hoče uveljavi-
ti nov način vladanja.

In vendar so socialisti posvetili ve-
liko pozornosti in potrosili dosti de-
narja, (tukaj so na dlani milijarde),

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zunanji minister Mojsov sprejel delegacijo Slovenske skupnosti

V SREDO RAZPRAVA O GLOBALNI ZAŠČITI

RIM — Razprava o zakonskih osnutkih za globalno zaščito slo-
venske manjšine v Italiji se bo, kot kaže, prihodnji teden vendarle začela.
Tako so potrdili v tajništvu senatne komisije za ustavna vpraša-
nja, kjer so povedali, da je predsednik komisije senator Bonifacio
določil, da se bo razprava o zaščiti slovenske manjšine začela v sre-
do, 16. maja na dopoldanskem zasedanju komisije. Zakonski osnutki o
zaščiti slovenske manjšine so bili že nekajkrat na dnevnem redu te
komisije, a so vsakokrat razpravo odložili. Upati je torej treba, da to-
krat do odločitve ne bo prišlo in da bo končno stekel postopek za odo-
britev zaščitnega zakona. Kot je znano, so bili v senatu doslej pred-
loženi trije zakonski osnutki, to je osnutki komunistične partije, socia-
listične stranke in Slovenske skupnosti, za katero je zakonsko be-
sedilo predložil južnotirolski senator Fontanari.

Krščanska demokracija je svoj zakonski osnutek vložila samo v
poslanski zbornici, kar pa zadeva vlado je minister za dežele Romita
decembra lanskega leta napovedal, da bo vlada vložila svoje zakonsko
besedilo, a tega doslej še ni naredila.

ALEKSANDER SIRK

BEOGRAD — Zvezni sekretar za
zunanje zadeve SFRJ Lazar Mojsov
je včeraj sprejel deželno delegacijo
Slovenske skupnosti, ki sta jo na
dvodnevem obisku v Beogradu vo-
dila predsednik in tajnik Dolhar in
Bratuž. Srečanje se je odvijalo v
priscnem in prijateljskem vzdušju,
ki je sicer označevalo tudi druge
sestanke, na katerih so se predst-
avniki SSK pogovarjali z visokimi pred-
stavniki družbenopolitičnih oblasti.

Predstavniki SSK so zveznemu se-
kretarju Mojsovu orisali položaj slo-
venske narodnostne skupnosti, ki ži-
vi v Italiji ter njeno borbo in pri-
čakovanja, da bi čimprej prišla do
globalne zaščite, ki je italijanska
vlada še ni zagotovila. Podrobneje
so se zaustavili tudi o vlogi stranke
in drugih problemih, ki označujejo
politično in gospodarsko stvarnost v
krajih, kjer živi manjšina. Predvsem
pa so na zveznega sekretarja Mojs-
ova apelirali, da bi jugoslovanska
vlada v okviru svojih moči nastopila
pri italijanski, da bi se problem glo-
balne zaščite končno le premaknil
z mrtve točke in da bi ta zaščita
veljala za vse Slovence, ki živijo v
tržaški, goriški in videmski pokrajini.

S svoje strani je Lazar Mojsov od-
ločno podčrtal vlogo manjšine kot
vlogo mostu razumevanja, prijatelj-
stva in sodelovanja med sosednjima
državama. Izrecno je poudaril prič-
akovanja slovenske narodnostne skup-
nosti v Italiji in dodal, da bi se
morala uresničiti tudi v skladu z ze-
lo dobrimi in prijateljskimi odnosi
med Italijo in Jugoslavijo ter v in-
teresu večjega medsebojnega zaupa-
nja in plodnejšega sodelovanja. Ob-
enem je zvezni sekretar Mojsov iz-
razil upanje, da bi demokratične po-
litične sile v Italiji uveljavile pri-
čakovanja manjšine in podčrtal, da
je Jugoslavija proti teritorialnemu
razlikovanju Slovencev v Italiji.

Srečanje je bilo res priskrbeno in
prijateljsko, kakor tudi na srečanju
med delegacijo SSK in podpredsedni-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Shod naj bo v znamenju sožitja

BOGO SAMSA

Danes in jutri se bo v Trstu zbra-
lo okrog tristo tisoč alpincev, čla-
nov italijanskega vsedržavnega zdru-
ženja ANA na svojem tradicionalnem
letnem shodu. Prišli bodo iz raznih
krajev Italije, da se udeležijo vsedr-
žavne svečane povorke, da se zberejo,
na svojem tradicionalnem prazniku
polnem prešerne razposajenosti in do-
bre volje.

Uradne razloge za tržaški shod al-
pincev so obrazložili na tiskovni kon-
ferenci njihov predsednik Vittorio
Trentini in drugi najvidnejši vsedr-
žavni predstavniki organizacije ANA.
Govorili so o proslavi obletnice po-
novne priključitve Trsta Italiji, o
vrednotah patriotizma in o predlo-
gu, da se ustanovi praznik posvečen
italijanski trobojnici. V tem okviru
smo čuli besede o solidarnosti in
vrednotah domovinske ljubezni in po-
dobno.

V nekaterih retoričnih tonih, ki
spremljajo ta dva praznična dneva,
se ne moremo spoznati, saj so nam
tudi, kot so prav gotovo oddaljeni
od resničnega živahnega demokratič-
nega življenja italijanske republike.
Minulo je pač mnogo časa in raz-
mere so drugačne, življenje je prešlo
razdobje retorike in zvanečih izjav.
Pa vendar bi želeli v tej zvezi po-
udariti nekatere splošne vrednote, ki
se nanašajo na žrtvovanje, na pre-
našanje težkih naporov in s tem
tudi našo željo, da se na tej meji
ustvari čim bolj pristno ozračje mi-
ru in sodelovanja. To je današnja
stvarnost, ki je z dejstvi demantirala
nekatero trditve, ki smo jih v na-
šem dnevniku že obsodili in ki so
prišle do izraza v nekaterih lokalnih
krogih. Predvsem je odprta meja
stvarnost in nikakor ni slučajno, po-
membno je dejstvo, da bo kar tride-
set tisoč udeležencev prenočevalo v
sosednji jugoslovanski republiki.

Slovenci v Italiji pozdravljamo mno-
žico bivših bojevnikov s pozdravi na-
ših občinskih svetov in županov. V
teh pozdravih se poudarja sožitje slo-
venskega in italijanskega prebival-
stva v teh krajih in želje, da bi se
alpinci čim bolj počutili med nami.
To željo ponavljamo tudi mi, željo
da bi bila današnji in jutrišnji dan
svetla in sončna, da bi pomenila
predvsem praznik miru, sožitja in
prešernega veselja.

Tržaški
srednješolci
se bodo množično
udeležili
manifestacije
v Gorici

NA 5. STRANI

POHITITE
Z REZERVACIJAMI
ZA POSEBNI VLAK

● Previdno poročilo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

koalicija nima alternativ. Zavzel se je za preferenčni odnos s socialdemokracijo in se je izognil vsakršnim polemikam s Spadolinijem, čeprav je priznal, da odnosi z republikanci ostajajo še dalje težki. Kot je bilo pričakovati je polemične in strupene puščice namenil edinole komunistom. Dejal je, da je Berlinguerjeva odločba in trdovratna opozicija škodljiva za državo, da je KPI s svojo politiko dokončno zatrla evrokomunizem in v tem trenutku tudi vsakršno možnost alternative.

Predsednik vlade je v svojem poročilu namenil zelo veliko pozornost pereči problematiki širjenja mamil, zelo površno pa je obdelal napovedano organizacijsko preoblikovanje stranke. Poglobljeno oceno tega je prepuštil drugim, zavedajoč se, da je stranka sedaj hočeš nočeš enotna in da nihče, vsaj v tem trenutku, ne ogroža njegovega tajništva.

SANDOR TENCE

● Kongres

NADALJEVANJE S 1. STRANI

da bi njihov kongres izpadel čimboljše. Craxi ni hotel v ničemer zaostati za Spadolinijem, ki je zbral za sedež zadnjega republikanskega kongresa futuristično naselje Milano - fiori, kristalno mesto, simbol novih tehnologij in tudi novega načina ustvarjanja politike in konsensusa. Zato izbira Verone za sedež tega kongresa ni sad naključja ali pa zgolj organizacijskih izbir. Nasprotno. Socialisti so izbrali mesto Rimea in Julije zato, ker se tukaj industrijsko osrčje Milana in padeške nižine brez pretresov spaja s kmečkim blagostanjem in z marljivo vostjo prebivalcev teh krajev.

PSI je za scensko zasnovano tega zasedanja angažiral najbolj afirmirane arhitekte, ki so popolnoma spremeni- ni notranjo podobo veronskega vele- sejma. Vse diši po modernosti in učinkovitosti, v barvah sedežev in transparentov pa odseva italijanska državna trobojnica. Nad veliko kongresno dvorano kraljuje velikansko o- gledalo, s katerim so hoteli arhitek- ti tudi scensko podčrtati, da je PSI stranka, ki se s svojimi težnjami zrcali v družbi. Napovedovali so, da bosta srp in kladivo na tem kon- gresu dokončno izginila s socialistič- nega simbola, kar pa se ni zgodilo. PSI, zatrljujejo tukaj v Veroni, ostaja levičarska stranka. Iz mikrofona se poleg nežnega glasu Francesca De Gregorija in njegove znane »Viva l'Italia« vsekakor razlega tudi glasba Internazionale.

● Mojsov sprejel SSk

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kom izvršnega sveta Srbije Vukojem Bulatovićem. Tema pogovorov se je tudi tokrat sukala okrog vprašanja zaščite slovenske manjšine v Italiji in o zaščiti, ki jo razne narodnostne skupnosti uživajo v Jugoslaviji. Na sedežu srbskega izvršnega sveta je tekla beseda tudi o prisotnosti Srbov v Trstu ter o možnosti, da bi se v našem mestu odprl kulturni center za srbsko narodnostno skupnost. Pred- stavniki SSk so s svoje strani pod- črtali, da problem slovenske manjši- ne v Italiji ni samo problem Slove- nije, s katero SSk vzdržuje že dolgo- letne stike, ampak cele Jugoslavije: zato tudi ta njihov obisk v Beogru- du, kjer so si želeli poglobiti odno- se z matično domovino. Izrazili so zadovoljstvo, da je bil preklican odlok o pologu za maloobsejni pro- met in gostiteljem izrazili hvaležnost za razumevanje, ki so ga pokazali do slovenske manjšine v Italiji.

Po programu se je delegacija sre- čala še s podpredsednikom izvršnega sveta Jugoslavije dr. Mijatom Suko- vičem, ki je goste zelo prijazno spre- jel in pokazal razumevanje za od- prte probleme, ki so jih iznesli na pogovoru. Med drugim je izrazil za- dovoljstvo nad obiskom in podčrtal važnost, da SSk vzpostavlja take stike, kar je v medsebojnem intere- su in ki bi morali biti pogostejši za pretakanje informacij. Glede glo- balne zaščite pa se je dr. Suković navezal na to, kar je delegaciji SSk malo pred tem dejal zvezni sekretar za zunanje zadeve Mojsov.

Predstavniki SSk so s svoje strani izrazili zadovoljstvo z obiski, ki so jih v teh dveh dneh opravili v Beogradu in izrazili prepričanje, da ti stiki niso bili le formalnega zna- čaja, ampak so gotovo prispevali k utrjevanju vezi med slovensko na- rodnostno skupnostjo v Italiji in ma- tično domovino.

Pred odhodom so obiskali Hišo cvetja in položili venec na grob predsednika Tita ter se nepričako- vano srečali z notranjim ministrom Stanetom Dolancem, s katerim so se v popoldanskih urah zadržali v pri- jateljskem vzdušju na krajšem po- govoru.

ALEKSANDER SIRK

Predsednik vlade Craxi bo poročal o zadevi v torek

POROČILO TINE ANSELMI SPRAVILO V RESNE TEŽAVE VLADNO KOALICIJO

BOJAN BREZIGAR

RIM — Potres, ki ga je izzvalo poročilo Tine Anselmi o framasonski loži P2 se je včeraj navidezno umiril. Gre za premirje, ki bo traja- lo do torka, ko bo Craxi v poslanski zbornici odgovarjal na interpelacije vseh parlamentarnih skupin v zvezi s tem vprašanjem. Vendar pa je, kot rečeno, premirje navidezno saj nikakor ni mogoče izključiti, da bi se bila nevarnost vladne krize razblinila. Nasprotno, iz številnih koncentričnih načelnih izjav predstavnikov vlad- nih strank, da nočejo vladne krize, bi bilo moč razumeti, da je v tem trenutku Craxijeve koal- icije izredno šibka.

Delno je te šibkosti kriv sam predsednik vla- de, ker je v trenutku, ko je zavrnil provoka- torski odstop treh socialdemokratskih ministrov tudi izrazil solidarnost izrečena samo zato, ker je prišlo poročilo Anselmi je v javnost kljub temu, da gre trenutno samo za predlog, ki ni- kakor ni dokončen, namenjen izključno članom komisije, seveda ni pomirilo duhov. Tako so po- novno prišle do izraza zahteve po jasnosti v zvezi

z dejavnostjo framasonske lože P2. Prvo je spro- žila demokristjanska levica in takoj za njo Spadolinijevi republikanci in dejstvo, da včeraj ni prišlo do prelomnih sklepov je treba pripisati samo začetku socialističnega kongresa v Veroni (in torej odsotnosti številnih politikov iz Rima) ter Spadolinijevemu potovanju v Pariz.

Seveda se tudi tokrat postavlja vprašanje pri- stojnosti vlade in parlamenta. Kako lahko pred- sednik vlade kritizira delo neke parlamentarne komisije je vprašanje, ki so si ga včeraj zasta- vilj na najvišji ravni državnih institucij. In od- govor je bil jasen: Cossiga in Jotti jeva sta se najprej sestala s Tino Anselmi in na to odšla na posvet k predsedniku republike Pertiniju. S Kvi- rinala so kmalu nato izdali poročilo, v katerem sicer obžalujejo, da je prišlo do objave zaupnih dokumentov, obenem pa poudarjajo, da je treba komisiji omogočiti, da nadaljuje z delom in da pojasni vse okoliščine v zvezi z dejavnostjo fra- masonske lože P2. Skratka, popolna zaupnica An- selmi je.

Po drugi strani pa v nekaterih demokristjan- skih krogih zagovarjajo Craxija. Demokristjani se bojijo vladne krize in tako je včeraj podpred- sednik vlade Arnaldo Forlani v celoti podprl

Craxija, češ da so njegovo prvo izjavo napačno pojmovali: Forlani je ogorčen, ker je bilo po- ročilo Anselmi je objavljeno, češ da je to od- prlo pot številnim špekulacijam. Pomirjevalen je tudi Galloni v današnjem uvodniku Popola in prav tako De Mita: skratka uradna KD sicer formalno podpira Anselmi jevo, a ne do take mere, da bi zaradi tega vprašanja v tem tre- nutku sprožila vladno krizo.

Komunisti so seveda zelo odločni, ko pravijo, da mora Longo odstopiti. Na sedežu KPI v tem tre- nutku razmišljajo, ali ne bi zahtevali celo odstop Craxijeve vlade, odločitev o tem pa bodo mor- da sprejeli šele v torek potem ko bodo slišali Craxijevo poročilo parlamentu.

Nedvomno pa bo to vprašanje ponovno zavleklo postopek za odobritev vladnega odloka o zve- mični lestvici, kajti prav v torek bi morali glasovati o predloženih popravkih. Vse to pa predstavlja dodatno težavo za Craxijevo vlado, kajti časa za odobritev odloka je itak zelo malo, verjetno, pa si predsednik vlade ne more privoščiti, da bi na predvečer evropskih volitev njegov odlok že drugič zapadel. Skratka, politično stanje je zelo živahno in napoveduje se nadvse razburljiva vo- ltilna kampanja.

V znamenju srečanj s hrvaško in slovensko narodnostjo

Z obiskom v Porabju delegacija ZKS sklenila tridnevni obisk na Madžarskem

SZOMBATHELY — V porabski vasi Števanovci je sklenila tridnevni obisk delegacija Zveze komunistov Slovenije, ki jo je vodil predsednik Andrej Marinc, v njej pa so bili še Geza Bačić, veleposlanik Sociali- stične federativne republike Jugoslavije na Madžar- skem Milovan Zidar, Franc Kolarič in Janez Korošec. Zadnji dan obiska je bil v znamenju srečanj s hrvaško in slovensko narodnostjo v Železni županiji.

Tik ob avstrijski meji, v Gornjem Čataru se je slovenska partijska delegacija seznanila z življenjem gradiščanskih Hrvatov v Železni županiji. Čeprav so številčno majhni in čeravno so vrsto let živeli odmaknje- ni od večjih dogajanj, dokaj uspešno ohranjajo svoj jezik in kulturo. Letos bodo prav oni pripravili osred- nje narodnostno srečanje — tako imenovani Narodnost- ni dan. V Gornjem Čataru so tamkajšnji predstavniki hrvaške narodnosti in vodstvo obdelovalne zadruge pripovedovali, da se je pri njih tudi na gospodarskem področju veliko spremenilo in da živijo zdaj mnogo bolje kot pred leti. Zemlja sicer ni najbolj rodovitna,

kljub temu pa imajo lepe pridelke, redijo precej živine, kraji pa slovijo tudi po pridelovanju vina.

Predsednik ZKS Andrej Marinc je Števanovce obiskal po devetih letih, prvič je bil v tej porabski vasi kot predsednik slovenske vlade. Tudi tokrat so ga porab- ski Slovenci seznanili s svojim položajem in ugotav- ljali precejšen napredek na domala vseh področjih narodnostnega življenja. Porabski Slovenci veliko pri- čakujejo tudi od postopnega uvajanja dvojezičnega pouka v osnovne šole, kajti prav to je področje, kjer je še največ nalog. Pri tem računajo tudi na pomoč iz ma- tične domovine, kjer imajo 25-letne izkušnje v dvoje- zičnem osnovnem šolstvu. V imenu delegacije je Andrej Marinc zelo ugodno ocenil obisk na Madžarskem tako glede pogovorov o političnem sodelovanju, kakor tudi o gospodarstvu, kulturi in drugem. Obisk bo, je pouda- ril, prispeval h krepitvi sodelovanja in pripomogel k razreševanju narodnostnih vprašanj, v čemer so ravno tako veliko razpravljali.

ERNEST RUŽIČ

Libanonska vlada išče pomiritev

BEJRUT — Libanonska vlada na- rodne enotnosti se je včeraj že tre- tjič sestala v zadnjih dveh dneh in sestavila svoj program, ki ga bo pre- dložila parlamentu za zaupnico pri- hodnji teden. Seja vlade pa je bila še vedno v Džemajelovem rojstnem kraju Bikfaji, saj si Džumblat in Be- ri ne upata v predsedniško palačo po ozemlju, ki ga nadzoruje krščanska desničarska falanga. Bojazen je upra- vičena, saj se spopadi na zeleni črti nadaljujejo kljub naporom vlade, da bi dosegla trajnejše premirje.

□ NEW YORK — Dan po Reagano- vem pozivu in opravičevanju svoje srednjeameriške politike je predstav- niški dom odobril predsinocnim po- večanje ameriške vojaške pomoči na 129,4 milijona dolarjev za letos in kar 255,9 milijona dolarjev za pri- hodnje leto.

Medtem pa so v Managui pozitiv- no ocenili razsodbo haaskega razso- dišča, ki poziva ZDA, naj prekinajo sovražnosti do Nikaragve.

Tragedija beguncev ob koncu papeževega obiska

BANGKOK — V središču zadnjega dne papeževega potovanja na Daljni vzhod je bila tragedija beguncev, ki prizadeva zlasti indokitskih polotok. Na Tajskem, kjer se je včeraj Ja- nez Pavel II. mudil, je trenutno v desetih begunskih taboriščih okrog 150.000 ljudi, ki so se tjakaj zatekli iz Kampučije, Vietnama in Laosa, bodisi zaradi vojne, bodisi zaradi ver- skega in političnega preganjanja.

Papež je obiskal enega izmed teh taborišč, in sicer taborišče v Phanat Nikhomu, kakih 80 kilometrov od taj- ske prestolnice Bangkoka. Tu so ga v svojih jezikih pozdravili predstav- niki kampučijskih, vietnamskih in laoskih internirancev in ga prosili, naj posreduje, da bi jih sprejele tradicionalno odprte države. Janez Pavel II. je prošnjo sprejel, pouda- ril pa je, da imajo begunci neodtuj- ljivo pravico do mirnega življenja v lastni domovini. Isto misel je pod- črtal tudi v govoru, ki ga je imel v vladni palači pred člani vlade, di- plomatskimi predstavniki in verskimi voditelji.

Na sliki (telefot AP): papež v ta- borišču Phanat Nikhom.

Olimpijskemu bojkotu vzhodnih držav se je pridružil včeraj tudi Vietnam

Predsednik olimpijskega odbora Samaranch

Ob koncu dveletnega obdobja delovanja Pred spremembami v ZIS in v skupščini Jugoslavije

BEOGRAD — S poročanjem predsednice zveznega izvršnega sveta Milke Planinc v skupščini SFRJ v ponedeljek se bo končalo dveletno obdobje dela zveznega izvršnega sveta. S tem bo končana tudi zelo vsebinska razprava o delu zvezne vlade, ki je, kot določa ustava SFRJ, odgovorna za vsa do- gajanja v državi iz pristojnosti federacije in ima za to tudi velika pooblastila.

Kot kaže, je zdaj pričakovati spremembe v ZIS. Nekatere člane so že izvolili na nove dolžnosti, nekateri imajo zdravstvene težave, tako da bodo s 15. majem v zvezni vladi nekateri novi ljudje. Predsednica Milka Planinc bo izkoristila pravico in kot mandatar predlagala nekaj novih imen.

V skupščini SFRJ natančno spoštujejo načelo enoletnega mandata in se zato vsako leto zamenjajo vsi vodilni, vključno tudi predsednik skupščine SFRJ. Znani so tudi že predlogi republik in pokrajin za novega predse- dnika, podpredsednika in predsednike skupščinskih zborov, kandidati so: za predsednika zveznega zbora Stojan Bjelac in za predsednika zbora repu- blik in pokrajin Milivoje Stijović. Izvolili bodo tudi nove predse- dnike vseh skupin delovnih teles skupščine SFRJ in odborov ter komisij obeh zborov. (dd)

svoje vlade, da SZ ne pride v Los Angeles.

Jackson je pozval tudi Reagana, naj podvzame korake pri sovjetski vladi za odpravo tega bojkota. Pri tem je podčrtal besede, ki jih A- meričani verjetno niso slišali preveč radi, da imajo Sovjeti namreč v do- ločenih stvareh le prav in da so nj- hove trditve osnovane na dejstvih, ki bi jih morali upoštevati.

Na njegove besede se je že oga- sila Bela hiša, ki je prabila, da so- delovanje na olimpijskih igrah ne so- di v sklop odnosov med državami, ampak le v pristojnost mednarodnega olimpijskega odbora.

Jasno je, da tudi tako stališče ni ravno prispevek k uveljavljanju du- ha olimpijske listine.

HANOI — Število držav, ki so sklenile bojkotirati olimpijske igre v Los Angelesu se je spet povečalo: tudi Vietnam je namreč sledil sovjet- skemu vzgledu in je včeraj sporočil, da zaradi »grobega kršenja olimpij- ske listine s strani Reaganove admi- nistracije, ki je uperjena proti So- vjetski zvezi, odreka svoje sodelo- vanje na teh igrah.«

Možnosti, da bi si Kremelj premi- slil, je torej vse manj in manj. To je potrdilo tudi posredovanje temno- poltega ameriškega pastora Jackso- na, enega izmed kandidatov demo- kratske stranke za mesto ameriškega predsednika. Sovjetski veleposlanik v Washingtonu, katerega je Jackson o- biskal z namenom, da bi omeščal Sovjete, je odločno potrdil stališče

Plodno srečanje predstavnikov italijanske narodnosti v Jugoslaviji Delegacija Unije Italijanov seznanila deželni svet z manjšinsko problematiko

TRST — Kot gost deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine se je večeraj mudila v našem mestu delegacija Unije Italijanov za Istro in Reko, ki jo je vodil predsednik Silvano Sau. Na deželi jih je sprejel predsednik deželnega sveta Vinicio Turello s člani predsedstva, srečanja pa so se udeležili predstavniki vseh deželnih svetovalskih skupin.

V prisrčnem in iskrenem pogovoru sta obe delegaciji, Unije in dežele, potrdili pozitivne medsebojne odnose v dobroti miru in mednarodnega sodelovanja in v interesu razvoja italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. Prav tako so predstavniki dežele obnovili svojo zavzetost do vlade in parlamenta glede odobritve zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. Na srečanju so tudi potrdili nenadomestljivo vlogo, ki jo imajo narodnostne manjšine pri razvoju prijateljstva med obmejnimi ljudstvi.

Če sedaj vsaj bežno nakažemo zanimivejši misli iz dolge razprave med obema delegacijama, moramo poudariti kako so predstavniki Unije in deželni svetovalci slovenske narodnosti podčrtali predvsem svoje na-

čelno nasprotovanje vsakršnemu preštevanju manjšin. Zaščito manjšin ne sme torej pogojevati številčna moč njenih pripadnikov. Predsednik Unije Sau je šel še dlje, ko je izrazil upanje, da manjšine ne bodo nekega dne potrebovale zaščite, ko bo vzgoja sožitja tako v šolah manjšinskega kot večinskega naroda odpravila vsakodnevni boj šibkejšega za uveljavitev svojih pravic. Tako Štoka za SSK kot Iskra za KPI sta poudarila, kako so problemi italijanske manjšine istočasno tudi problemi slovenske manjšine. Enakost stališč predstavnikov Unije in slovenskih deželnih svetovalcev, ni kot kaže motila predstavnikov tistih sil v deželnem svetu, ki vztrajajo na preštevanju. To vprašanje so včeraj raje zamolčali, več so jih zanimali vzroki nižjega števila Italijanov v zadnjem jugoslovanskem popisu prebivalstva, a so kot kaže prezrli odgovore predstavnikov Unije, ki so odločno zavračali vsako preštevanje, poudarili potrebo po socializaciji in uresničitvi večjezikovne skupnosti, kjer se lahko vsakdo izraža v svojem jeziku in ga sosed lahko razume.

Ob samem sodelovanju pa so bile nadvse zanimive izjave predsednika

Unije, ki je navedel, da to sodelovanje pogojujejo odnosi, ki jih imajo razne politične sile do Jugoslavije in do slovenske manjšine v Italiji. Italijani iz Istre in z Reke se torej ne puščajo instrumentalizirati, poudarjajo potrebo po še tesnejših stikih z matično domovino, a na načelih spoštovanja, med-

sebojnega zaupanja in razumevanja.

Delegacijo je kasneje sprejel predsednik deželnega odbora Comelli, v popoldanskih urah so se sestali z rektorjem tržaške univerze. Sklepno srečanje pa je imela delegacija Unije Italijanov za Istro in Reko z vladnim komisarjem Marrosujem.

Visoko priznanje novogoriškim sindikatom

Zveza sindikatov Jugoslavije je podelila Občinskemu sindikalnemu svetu v Novi Gorici visoko priznanje, prvomajsko listino jugoslovanskih sindikatov za leto 1984. Priznanje je minulo sredo prevzel predsednik novogoriškega občinskega sindikalnega sveta, neposredno v Beogradu.

V utemeljitvi priznanja so naštetih uspehi, ki so jih sindikati v novogoriški občini dosegli na raznih področjih, tako pri reševanju gospodarskih in socialnih vprašanj, kot tudi pri izvajanju in pospeševanju samoupravljanja in delitvi dohodka. Priznanje pa so prejeli tudi zaradi uspehov pri razvijanju sodelovanja s sindikati v Goriški pokrajini.

O tem je v utemeljitvi rečeno tudi naslednje: »Ti stiki so daleč prerasli običajne protokolarne oblike povezav. Prenešeni so bili neposredno na delovne organizacije, s čimer so dosegli tudi neposredno osebno povezavo delavcev z obeh strani meje. Lahko ocenjujemo, da je v jugoslovanskem prostoru najbolj razvito neposredno in trajno obmejno sodelovanje prav v občini Nova Gorica«.

M. D.

□ AJDOVŠČINA — Močna burja že od četrtega ovira promet v Vipavski dolini in na Goriškem. Sunki so včeraj v Ajdovščini dosegli tudi 100 kilometrov na uro.

Srečanje mladih planincev bo letos spet na Vremščici

Mladinski odsek Planinskega društva Sežana prireja in vabi v nedeljo, 20. maja, na tradicionalno srečanje mladih planincev Primorske ob dnevu mladosti na Vremščici (1026 m). Zbor na vrhu Vremščice bo ob 10.30, ob 11. uri pa bo priložnostna proslava.

V kulturnem programu bodo nastopili mladi planinci in planinke sežanskega PD. Sledilo bo veselo planinsko srečanje in zabavne igre po željah udeležencev. Na srečanje vabijo planince in ljubitelje narave, cvetja, gozdov in neizmernih travnikov.

Na Vremščico vodijo planinsko označeno poti z železniških postaj Vreme, Gornje Ležeče in Košane (od koder je poltretjo uro hoda), po poti Slovenske transverzale iz Škocjana oziroma Gabrka pri Dolnjih Ležečah (tri, oziroma dve uri in četrto). Možen je tudi dostop iz bližine vasi Gabrče pri Senožečah do staj z avtomobilom, od koder je le trideset ur hoda do vrha.

Utirati pot boljši obveščenosti

BRIONI — Opatija, Piancavallo, Gorski kotar, Brioni, to so mejniki pred štirimi leti začete sodelovanja med časnikarji dežele Furlanije-Juljske krajine in širšega reškega prostora na področju turističnega informiranja. Kot je na plenarnem zasedanju izjavil predsednik turističnih časnikarjev reške regije Djuro Tomašević, so bili ti stiki vzpostavljeni po volji generalnega konzulata SFRJ v Trstu, dežele F-JK in Primorskega dnevnika. Brionski sestanek pa je dodal kamenček pri graditvi mostu med jadranskima sosedoma.

Šef deželnega tiskovnega urada Fulvio Sossi je omenil sestanek med predstavniki agencij ANSA in TANJUG v Trstu, na katerem so se dogovorili za neposredno izmenjavo informacij, ki bodo obsegale tudi turistične ve-

sti. Novembra letos pa se bodo direktorji tiskovnih uradov desetih dežel, regij in republik pogovarjali o pospeševanju pretoka informacij predvsem med časnikarji tiskanih sredstev množičnega obveščanja, ki v informiranju bralcev zastajajo za televizijskim medijem.

Četrty (brionski) sestanek turističnih časnikarjev je za prihodnje oblike sodelovanja izpostavil predvsem področja navičnega turizma, sejemskega sodelovanja, maloobsejnega prometa in informiranja o velikih kulturnih prireditvah.

Tiskovne in informacijske službe desetih dežel, regij in republik vzhodnoalpskega kroga pa v okviru srednjeročnega programa nameravajo pripraviti celovito turistično ponudbo tega prostora tujim »odjemalcem«. (gv)

Na srečanju špetrskih in tolminskih upraviteljev Predlogi za vsestranski razvoj Nadiških dolin in Soške doline

ŠPETER SLOVENOV — Na vabilo tukajšnje občinske uprave je pred nekaj dnevi bila na obisku v Špetru delegacija predstavnikov skupščine občine Tolmin, ki so jo sestavljali predsednik skupščine Marjan Rožman, predsednik Izvršnega sveta Edo Torcar, član Izvršnega sveta Lili Venclj Lesjak, predsednik občinske konference SZDL Zdravko Likar in predsednik sveta Zveze sindikatov Vojko Hlobič. Sprejela sta jih špetrski župan in podžupan Marinig in Adami.

Srečanja pa so se udeležili še grmeški župan Bonini, predsednik turistične ustanove Pausa ter kasneje predsednik Gorske skupnosti Giuseppe Chiuch in Dino Del Medico.

V središču pogovorov so bili analiza skupnih problemov in predlogi za sociogospodarski razvoj tako Nadiških

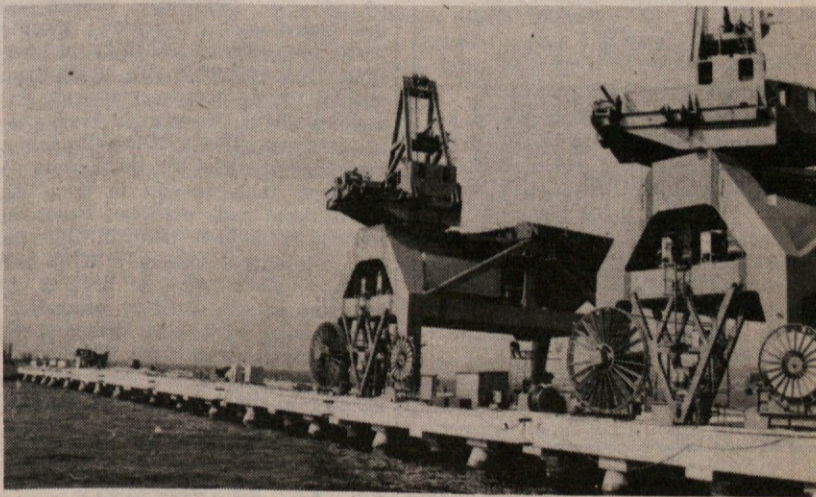
dolin kot Soške doline, ki so glede na geografsko lego in smernice v razvoju in krepitvi cestnih povezav v obrobem položaju (naj omenimo le izgradnjo avtoceste čez Trbiž in Karavanski predor). Obe strani sta pozitivno ocenili dosedanje medsebojne odnose in stike, hkrati pa sta soglašali, da je treba sodelovanje, še zlasti na gospodarskem področju okrepiti in težiti k ustanovitvi podjetij z mešanim kapitalom na obeh straneh meje, torej tudi v Sloveniji z italijanskim kapitalom. Prva taka pobuda, ki bi lahko bila gospodarsko zanimiva za obe strani, je izgradnja smučarskega centra na Kaninu. Govor je bil seveda tudi o turističnem razvoju Matajurja, ki bo živel, so poudarili, le če se poseže z obeh strani.

Kljub gospodarskim težavam v Slo-

veniji, ki zavirajo konkretno in celotno uresničitev takega načrta, bodisi na slovenski kot na italijanski strani vztrajajo pri tem, da je potrebno idejo gojiti in razvijati še naprej. Pomemben dejavnik v razvoju celotnega področja je tudi mejni prehod čez Robič, so poudarili. Le-ta mora ponovno dobiti tisto mesto, ki ga je imel v preteklosti in ga je zgubil zaradi usmeritve na Vrtojbo. V nadaljevanju pogovorov so se dotaknili še marsikaterega drugega vprašanja. Tako špetrski župan Marinig kot predsednik skupščine občine Tolmin Rožman sta poudarila upravičenost zahtev po globalni zaščiti slovenske manjšine in nujnost, da se slovensko narodnostno skupnost zakonsko zaščiti na celotnem teritoriju, kjer živi.

JOLE NAMOR

Terminal za razsute tovore

V torek si je komisija za varstvo okolja pri skupščini Obalne skupnosti ogledala potek del novo nastajajočega terminala za razsute tovore v koprski Luki. Dela tečejo po načrtih, čistilna naprava in nekateri drugi objekti sicer še niso končani, vendar v Luki zagotavljajo, da bo okrog 20. maja

vse nared in bo terminal lahko začel z delom. Tehnični pregled bodo tokrat naredile republiške komisije in organi in izdale tudi dovoljenje za obratovanje, če bo seveda terminal ustrezal vsem zahtevam in načrtovanim pogojem.

B. V.

Tomažinčič Ivan Predelovanje zdravilnih zelišč

V novoodprti prodajalni TAVZENTROŽA v Izoli, Cankarjev drevored 9 (100 m od PTT proti Kopru), vam nudimo:

- različne čajne mešanice in zeliščne kapljice, ki pomagajo pri:
  - astmi, kašlju
  - delovanju želodca, jeter, žolča, ledvic
  - rani na želodcu in dvanajstniku
  - sladkorni bolezni
  - pri regulaciji krvnega pritiska
  - ženskih težavah (belem toku, neredni menstruaciji)
  - obolelih prostati
- kreme in tekočine, ki pomagajo pri:
  - revmatskih bolečinah
  - išiasu in prekrvavitvi obolelih udov
  - otrdelih sklepov, trdih mišicah, krčnih žilah
  - zlati žili (hemoroidih), ranah, ekcemih
  - krepitvi lasišča in odstranjevanju prhljaja

Poleg naštetih izdelkov, vam še nudimo kozmetične preparate (mleka, tonike, kreme), šampone (žveplen, brezov, jabolčni, kamilični, zeliščni), kopeli (smreka, sivka, limona).

Prodajalna TAVZENTROŽA je odprta vsak dan od 8. do 12. ure, od 16. do 19. ure, v soboto od 8. do 12. ure. Za morebitne informacije lahko pokličete na telefon (066) 62-800. Zahvaljujemo se vam za obisk in želimo mnogo zdravja.

Prijateljstvo med Ferraro in Koprom

V uvodu vodiča po Ferrari je avtor zapisal: »Ferrara ne potrebuje novih komentarjev, ker je mesto, ki se dokazuje samo. Dovolj je, da se sprehodite po cestah zgodovinskega centra in stranskih uličicah, dovolj je, postati pred znamenitimi freskami in nekaterimi arhitekturnimi znamenitostmi, dovolj je doživeti nekaj sončnih dni ali ognjenih zatonov v jesenskem času, da bi spoznali njen značilen pečat, resnično podobo in najgloblji smisel.«

In delček tega mesta, te Ferrare, so v sebi odnesli tudi predstavniki koprskih občine, ki so se odzvali povabilu pobratenege mesta in ga prejšnji konec tedna obiskali. Čeprav je namesto sonca padel dež in za dolge sprehode in obiske številnih znamenitosti ni bilo časa, se je Ferrara vsem približala, tistim, ki jo poznajo že vseh deset let, kolikor traja prisrčno sodelovanje, pa še bolj priljubila.

Ogled z avtobusov v deževnem jutru je bil hiter, a temeljit, zlasti zaradi dekleta, ki nas je vodilo in pa seveda zgodovinskih znamenitosti in lepote, ki so se ponujale očem. Najprej slikovit grad družine Este, okoli katerega je speljana voda, palača diamantov, palača Schifania, v kateri se njeni prebivalci niso nikoli dolgočasili, okrašena pa je z prelepimi freskami in tako naprej po starem, vendar zelo urbanistično načrtovanem mestu, pod oboki, mimo trgov, katedral in palač do občinske skupščine.

Tam je bila slavna seja skupščine, kjer so predstav-

niki obeh pobratenih mest spregovorili o jubilejnim, desetletnem sodelovanju, enajstim koprskim občanom pa so podelili listine in spominske medalje za njihova prizadevanja, utrjevanje in širitev medsebojnega sodelovanja na političnem, kulturnem, športnem, obrtnem in drugih področjih.

Župan ferrarske občine Roberto Soffritti je poudaril pomen sodelovanja med Koprom in Ferraro, ki ni pomembno samo za ti dve občini, ampak za veliko širše območje ter podčrtal pomembne rezultate, ki so jih dosegli v tem desetletnem obdobju. Bruno Korelič, do pred kratkim predsednik koprške občinske skupščine je dejal, da je desetletno prijateljstvo in sodelovanje svoj temeljni cilj, saj je preraslo srečanje odgovornih funkcionarjev in politikov ter skalo prijateljstvo med vsemi prebivalci na različnih področjih. Prebivalci Italije in Jugoslavije, ki danes živijo ob najbolj odprti meji med dvema različnima političnima sistemoma pa morajo storiti še več za ohranitev miru in prijateljstva in se nenehno boriti za graditev pogojev miru, hočejo pa tudi, da jim mir zagotavljajo drugi. »Ne moremo sprejemati vedno večje oborožitve, blokovskih razmišljanj o delitvi sveta, hočemo, da tudi vlade posameznih držav spoznajo, da narodi v svetu ne želimo imeti orožja v rokah, ampak orodja, svinčnike, knjigo, da bomo lahko ustvarjali nove vrednote in še bolj humano življenje«.

LARBARA VERDNIK

Z včerajšnjega strokovnega posveta na Tržaški pokrajini Kmetijstvo tostran in onkraj meje: skupne rešitve za skupne probleme

Pod pokroviteljstvom pokrajinske uprave so se na njenem sedežu včeraj sešli predstavniki ustanov in organizacij s Tržaškega in iz koprsko-sežanske regije, ki delujejo na področju kmetijstva. Šlo je za nadaljevanje januarskih lipiških pogovorov o možnostih vzpostavitve tvornega sodelovanja med obmejnima območjema, ki ju tako v obalnem kot v kraškem pasu vežejo skupni problemi in interesi vpricho sorodnosti in mestoma celo enakosti določenih kultur in siceršnjih kmetijskih panog.

V odposlanstvu SOZD Timav Koper, ki ga je vodil odbornik za kmetijstvo pri Skupščini obalne skupnosti Koper in tajnik Kmetijsko-zemljiške skupnosti Izola - Piran Marino Givina, so bili direktor TOK VINAKRAS Sežana Miran Vodopivec, njegov pomočnik Vincenc Rupnik, vodja živinoreje Bojan Skrk, vodja sadjarstva in poljedelstva Vijanej Vičič, pomočnik člana KPO za področje živinoreje Sežana Andrej Gerželj, tehnološki vodja proizvodnje vrtnin Miran Sotlar, vodja melioracijskih programov Lucijan Andrioli, vodja vinogradništva in programa obnove oljčnih nasadov Darko Sedmak, direktor Veterinarskega zavoda Primorske Boris Sancin in član KPO za področje kmetijstva in ribištva v delovni organizaciji DROGA - AGRARIA Lucijan Korva.

Krajevno delegacijo, ki ji je načeloval direktor Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva Paolo Pascolini, pa so sestavljali funkcionarji omenjenega nadzorništva Luigi Giampedrone, Alessandro Zanella in Gianluca Bianchi, direktor Pokrajinskega združenja rejcev Mario Gregorič, direktor goriške Opazovalnice rastlinskih bolezni Pierluigi Carniel s kolegom Ivanom Clabassijem, priznani izvedenec Youssef Jamil iz Deželnega centra za kmetijsko eksperimentiranje s sedežem v Pozzuolu, zastopnik Kraške gorske skupnosti Vitjan Sancin, tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec in funkcionar Urađa za odnose s tuji- no pri deželni upravi Adele Cosenza. Kot je videti, tržaško odposlanstvo po svojem sestavu ni bilo strogo pokrajinske razsežnosti, kar je sestanku vtisnilo le še pomembnejši pečat. Posebno še, ker je Pascolini goste z onstran meje pozdravil tudi v imenu deželnega odbora in njegovega predsednika Comellija.

S sodelovanjem, ki naj se razvije na temeljih takšnih posvetov in v duhu Osimskih sporazumov, boste in bomo skušali ovrednotiti kmetijstvo, ki je že leta v krizi, obenem pa pomagati pri reševanju problema mladinskega zaposlovanja, je naglasil v pozdravnem nagovoru pokrajinski odbornik za kmetijstvo Marčelo Čok s pripombo, da je skupne probleme pač najbolje tudi skupaj reševati.

Strokovnjake z obeh strani meje čaka seveda obilo dela, ki pa bo gotovo

potekalo lažje, kot bi morda kdo mislil: prvič, ker so se sestavili štiri delovne skupine (fitopatologija, vinogradništvo in vinarstvo, živinoreja, mlekarstvo in sirarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, cvetličarstvo, gojenje oljk in pridelovanje olja, melioracija tal, krajinska zaščita in agriturizem), ki

bodo brž pričele s konkretnim delom, drugič pa, ker je vzdušje, v katerem se je včerajšnji posvet odvil, pokazalo, da obstaja na obeh straneh trdna volja po sodelovanju. V tem sklopu naj bi se tudi reševali problemi ribištva, oziroma ulova v Tržaškem zalivu. (dg)

Center za znanstvene raziskave se sooča s številnimi težavami

Center za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, za katerega je na začetku ob splošnem navdušenju kazalo, da se bo bliskovito razvijal, je nasprotno običal na poti, polni predvidenih in nepredvidenih težav, raznih zakonskih in drugih postopkov in omejitev in po vsej verjetnosti tudi precejšnje brezbriznosti ali neobčutljivosti marsikoga, ki bi se moral zavzeti, da bi nekateri načrti Centra prožneje stekli, da bi bile odstranjene razne birokratske ovire in predvsem da bi se pravočasno stekala prepotrebna finančna sredstva.

Do podobnih ugotovitev prihaja tudi sam upravni svet padriškega Centra, kot je razvidno iz poročila predsednika Fulvia Anzellottija na skupščini, ki je pred kratkim obravnavala in odobrila obračun za leto 1983. Največjo zaskrbljenost sedanjih upraviteljev Centra predstavlja pomanjkanje finančnih sredstev, ki so bila sicer obljubljena a ni o njih ne duha ne sluha. Po drugi strani pa zavira dejavnost Centra skrajno pomanjkljiv in neprimerno pravni normativ konzorcija za upravljanje Centra. Skratka, ustanova je trenutno prisiljena k životarjenju. Ta ugotavljanja prav gotovo niso spodbudna, če upoštevamo uspeh, ki ga je prinesla Trstu kandidatura za Mednarodni center za genetsko inženirstvo in biotehnologijo UNIDO. Vprašanje je, kako bo mogoče uresničevati nadaljnje ambiciozne načrte, če pa se stvar okrog znanstvenega in tehnološkega raziskovanja v praksi tako rade ustavijo. Predsednik konzorcija Anzellotti je v svojem poročilu zelo jasno poudaril, da bo treba dejavnost Centra UNIDO začeti čimprej in brez zastojev. Ne moremo si dovoliti zavlačevanja in zamud, še manj pa, da bi načrt propadel. Toda takšno pobudo mora voditi učinkovita struktura in ne takšna, kakršna vodi sedanji Center pri Padričah, kjer je treba čakati osem mesecev, preden se lahko zaposli eno strojepisko, ali kjer ni mogoče zaposliti vodilnih kadrov, ker so pla-

če tako smešno nizke, da pač ni mogoče pričakovati, da se bo kdo odzval.

Položaj torej ni rožnat. Kar zadeva osebje, je trenutno zaposlenih v padriškem Centru štirinajst uradnikov, medtem ko bi jih moralo biti po predvidevanjih in po statutu in glede na potrebe kar 46. Doslej tudi ni bilo mogoče imenovati glavnega ravnatelja, ker upoštevajoč neustrezne finančne pogoje enostavno ni kandidatov.

Finančna sredstva, kot rečeno, še zdaleč ne zadostujejo za izenačenje bilance. V preteklem letu je Center prejel le en reden prispevek s strani Dežele Furlanije-Juljske krajine v znesku 450 milijonov lir, medtem ko je znašal proračun 920 milijonov lir. Anzellotti je izrazil željo, da bo država prihodnje leto sprejela zakon za dotacijski sklad. Bivši minister za znanstveno raziskavo Romita je že predložil zakonski predlog, ki pa ga mora sedaj njegov naslednik Granelli spet predložiti. Kar zadeva izredne prispevke, je dežela dodelila 4 milijarde lir za razne strukture Centra, in 20 milijard lir za razne mednarodne pobude na raziskovalnem področju. S strani Sklada za Trst pa je Center prejel dve milijardi na skupnih devet nakazanih za razna investicijska dela.

Med programi Centra za bodočnost je treba posebej omeniti napore, da bi si zagotovil še drugo mednarodno kandidaturo za namestitev sinhrona.

Kar zadeva širjenje Centra preko sedanjih zidov bivšega begunskega taborišča pri Padričah je iz poročila upravnega sveta konzorcija za upravljanje Centra razvidno, da je med nalogami upravnega sveta nakup zemljišč, ki obkrožajo Center. Skupno gre za 160 hektarov, ki so last 350 lastnikov, v glavnem domačinov s Padrič in iz Trebb. Na 40 od teh hektarov naj bi zrastel Center za biotehnologijo.

Ob shodu alpincev nikar z avtomobilom po mestu!

Kakor smo že sporočili, smeje vse tržaške trgovine danes in jutri obratovati nepretrgoma ves dan, da pojdejo na roko alpincem. Dovoljenje v tem smislu je izdal pristojni urad Tržaške občine, a njegovemu zgledu je včeraj s'edila tudi Miljska občina: vse do ponedeljka bodo tamkajšnje trgovine lahko odprte neprekinjeno do 23. ure, kar pomeni, da se trgovci lahko odpovedo obveznemu tedenskem oziroma nedeljskemu ali prazničnemu počitku.

Če je to trgovcem prav, pa ne gre v račun enotni sindikalni zvezi trgovskih uslužbencev FULCTAS, ki je odločno obsodila sklep tržaškega občinskega odbornika Traunerja. Dovoljenje za celodnevno prodajo v nedeljo, piše v sindikalnem sporočilu, je prišlo šele tri dni prej, torej prepozno, da bi trgovsko osebje sploh lahko o tem med seboj razpravljalo. Sindikat pripominja, da je odbornikov ukrep skupaj z ravnanjem trgovcev v nasprotju s sporazumom, ki je bil dosežen že decembra lani v zvezi z zahtevami trgovcev o izjemnem odpiranju trgovin.

Tržaška občina je medtem naslovila prebivalstvu poziv, naj se ob priliki nedeljskega mimohoda nekaj sto tisoč alpincev nikar ne vozi po mestu z osebnimi avtomobili. Mimohod se bo začel zgodaj zjutraj: po zboru na Trgu De Gasperi pri Montebellu (in drugje) bodo alpinci v sprevedu krenili po

Drevoredu D'Annunzio na Trg Garibaldi, od tod čez Trg Stare mitnice pa po Ul. Carducci do Trga Oberdan itd. Tedaj bodo tudi stranske ulice zaprte za promet (od šestih zjutraj), a že danes je tam prepovedano vsakršno parkiranje in tudi samo ustavljanje zasebnih vozil. Z eno besedo, danes in jutri pustimo avto lepo doma in se rajši sprehodimo, kajti tudi z avtobusi bodo težave in le taksiji bodo morda kolikor toliko lahko tekoče vozili.

Nedeljski mimohod bo od 10. do 12.30 neposredno prenašala tretja (deželna) državna televizijska mreža, tako da mu bodo prek zaslonov lahko sledili po vsej Italiji. Club cinematografico triestino je za to priložnost razpisal nagradni natečaj na temo »Alpinci v Trstu«, ki se ga lahko udeležijo vsi kinoamaterji in svoje izdelke (20-minuten film) predložijo klubu do 29. oktobra, nagrajevanje in produkcija ustreznih filmov bo 23. in 24. novembra.

Šole — tudi slovenske — ostanejo danes zaprte, ker so jih namenili alpincem kot bivališče in prenočišče.

Če se že množijo skrbi, kako prenesti tolikšno množico, ki bo več kot podvojila število ljudi v teh krajih, pa se množijo tudi iskreni pozdravi alpincem iz demokratičnih vrst. Tržaška avtonomna federacija KPI je razmnožila letak, ki med drugim poudarja, da alpince odlikuje čut človeške solidarnosti, nato pa naglašja, da v Trstu sobivata italijanska in slovenska skupnost, ki ljubita demokracijo in mir. V tiskovnem sporočilu pa federacija KPI omenja razglašeno struno, na katero se ob sprejemu gostov zabrenkali nekateri tukajšnji nacionalistični krogi in municipalistične skupine, ki predstavljajo »krajno stvarnost v izkrivljeni obliki. Vodstvo KPI poziva vse demokratično prebivalstvo, Slovence in Italijane, naj s svojo gostoljubnostjo prikažejo alpincem pravo zgodovinsko, kulturno in problemsko podobo Trsta kot mesta, ki hoče sožitje med narodi.

Miljska občina pozdravlja alpince z modrim letakom, na katerem piše, da so se med krajevnim prebivalstvom in alpinci stikale tesne vezi najprej med vojno, ko se je bilo treba opredeliti proti nacifašizmu za osvoboditev Italije; potem pa še ob priliki hudih ujm iz zadnjih let, ko so alpinci pokazali tolikšno solidarnost s prizadetimi ljudmi po potresih. Italijanski in slovenski občani, je še rečeno, se bodo z alpinci sešli na ljudskem slavu na Marconijevem trgu, kjer bosta nočjo nastopila ansambel Filharmonica di Santa Barbara (od Korošcev) in folklorna skupina Ongia.

Alpince kot anti-fašistične in antinacistične borce toplo pozdravlja tudi tržaški pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Arturo Calabria s člankom v petnajst dnevniku članov odporniškega gibanja »Patria indipendente«. Calabria izrecno naglašja dragocenost navzočnosti narodnostne skupnosti na o-zemlju italijanske republike kot tvorke miroljubnega sožitja in posredovalke dobrososedskih odnosov med jadranskima sosedama.

Veliko obiskov v Rižarni

Včeraj dopoldne je bilo v tržaški Rižarni zelo živo. Iz oddaljenega Neaplja so prišli kar štirje avtobusi srednješolcev, iz Pordenona prav tako avtobus šolarjev, da ne govorimo o polaganju venca alpincev. Nekaj po dvanajsti uri pa sta prišla dva avtobusa članov Kulturno-umetniškega društva Kosta Abrašević iz Srbije, in sicer iz mesta Valjevo. Ogledali so si Rižarno, se posebej ustavili pri celicah smrti, o Rižarni in njeni zgodovini pa jim je na kratko spregovoril časnika Franc Udovič.

Francè Klopčič: »O preteklosti drugače«

Krožek za družbene in politične vede v Trstu »Pinko Tomažič« vabi v sredo, 23. maja, ob 20. uri v Ul. Capitolina 3 na predavanje Franceta Klopčiča, ki bo predstavil vsebino svoje letošnje knjige — zbornika zgodovinskih razprav z naslovom »O preteklosti drugače«. V tem zborniku Klopčič med drugim piše o Engelsovi teoriji o »nezgodovinskih slovanskih narodih v prejšnjem stoletju«, drugače o bojih za severno in zahodno mejo Slovenije v letih 1918-1919, o nacionalni politiki slovenskih komunistov in njenem odnevu v italijanski komunistični partiji v letih 1923-1930 ter še o drugem.

Nekaj misli ob današnji šagri

Ustanovitev KD Vigred v Šempolaju pomeni za vas nov kulturni utrip

Tudi Šempolaj ima svoje društvo. Pred približno mesecem dni so vaščani ustanovili KD Vigred, kar je nedvomno velika predobitev za vas in za vso skupnost. Sezono bodo začeli z vaško šagro, ki se je dejansko začela sinoči in se bo nadaljevala danes in jutri na trgu v Šempolaju. V okviru praznika bo tekmovalanje v skrlah in briškoli z bogatimi nagradami.

Novi odbor KD Vigred sestavljajo predsednik Zoran Lupinc, tajnik David Rebula, blagajnik Robert Grgič in odborniki Elena Legiša, Jožko Rebula, Ermina Kosmina, Ugo Milič, Neva Zidarič in Bruno Santini.

V zvezi z nastankom šempolajskega društva nam je predsednik Zoran Lupinc povedal naslednje: »Povod, da smo ustanovili kulturno društvo, je bila v bistvu tradicionalna vaška šagra in prav takrat se je rodila misel, da bi tudi v Šempolaju začeli s kulturno dejavnostjo. Vsi skupaj smo namreč čutili, da je kulturno življenje v vasi opešalo, da ni prireditvev, predavanj, skratka vsega tistega, ki bi poživilo vaško življenje. Zato smo se odločili za ta korak in uresničili zamisel, ki nas je mučila že dolgo časa. Zahvala gre tako pripravljalnemu odboru, kot tudi vaščanom, ki so prispevali svoj de-

lež. Omenil bi, da je društvo prevzelo ime nekdanje mladinske organizacije Vigred, ki je delovala pred približno desetimi leti. Čeprav smo v bistvu priredili le eno šagro, moram povedati, da je bila dosedanja pot zelo težavna. Upoštevati moramo namreč, da ne razpolagamo še z lastnimi prostori in to predstavlja oviro našim načrtom. Prav zato smo se odločili, da bomo skušali sedaj, v poletni sezoni, organizirati kakšno prireditev na prostem, in sicer na vaškem trgu, kjer je kar dovolj prostora.

Nadalje bi še omenil, da smo s prihrankom z lanske šagre kupili staro s skrlami krito hišo, ki je bila menda nekaj župnišče. Mislim, da je ta zgradba ena izmed starejših na Krasu, saj je bila zgrajena leta 1566. Poslopje bomo skušali popraviti in urediti in mislim, da bo to velika pridobitev. Poleg tega smo zbrali tudi razne stare knjige in bomo skušali urediti majhno knjižnico, ki bi bila na razpolago vaščanom in seveda tudi drugim ljudem.

Bistvo KD Vigred je torej predvsem to, da obnovi kulturno življenje v vasi. Poleg tega pa se bomo seveda skušali povezati in sodelovati tudi z drugimi okoliškimi vasi.

No, začeli smo pač s šagro, kot je naneslo, vendar pa opozarjam, da bo že v ponedeljek, 14. maja, v prostorih osnovne šole »Stanko Grudenc« v Šempolaju pomemben sestanek, ki zadeva globalno zaščito Slovencev v Italiji, oziroma organizacijo enotne manifestacije, ki bo 20. maja v Gorici. Obrazložil in predaval bo predstavnik ZSKD iz Trsta, zato že vnaprej vabim vse, da se tega pomembnega srečanja udeležijo.

Predsednik Zoran Lupinc je tako jasno in odkrito orisal načrte novoustanovljenega društva Vigred. Če se bodo držali smernic, ki so si jih zastavili, bodo vsekakor uspeli. Vendar se sami zavedajo, da bodo morali tudi veliko delati in žrtvovati. D.B.

Skupščina delavk tovarne Calza Bloch

V ponedeljek ob 10. uri se bodo delavci in delavke tovarne Calza Bloch, ki so v dopolnilni blagajni, zbrali na skupščini, ki jo sklicuje pokrajinsko tajništvo FULTA. Sestanek bo kot običajno na sedežu CISL v Ul. S. Spiridione.

Slovenski srednješolci se bodo množično udeležili enotne manifestacije v Gorici za globalno zaščito

Tudi iz dolinske občine napovedujejo masovno prisotnost v Gorici

Priprave na enotno goriško manifestacijo S'ovencev v Italiji uspešno in usklajeno potekajo tako, da preko društev, organizacij, političnih sil, krajevnih uprav, ustanov, podjetij in šol sežejo do slehernega člana naše narodnostne skupnosti.

Skupni organizacijski sestanki vaških organizacij in društev za pripravo goriške manifestacije:

ponedeljek, 14. maja 1984:

19.30 na Proseku - Soševa hiša
20.00 v Šempolaju - osnovna šola
20.00 v Dolini - društveni prostori
20.30 v Podlonjerju - Ljudski dom
20.30 v Prebenegu - Srenjska hiša

20.30 v Boljuncu - gledališče Prešeren
20.30 v Lonjerju - društvena gostilna
20.30 v Križu - Dom A. Sirk
20.30 pri Domju - Dom A. Ukmar
20.30 v Rovtah
20.30 v Borštu - društveni prostori
20.30 v Nabrežini - društveni prostori

(za drevi napovedan sestanek v Prebenegu je torej prestavljen na ponedeljek)

torek, 15. maja 1984:

20.30 v Ricmanjih
20.30 v Gročani

Javni sestanki sekcij Slovenske skupnosti:

— ponedeljek, 14. maja, ob 20. uri sekcija Devin - Nabrežina na sedežu na glavnem trgu v Nabrežini

— torek, 15. maja, ob 20. uri na osrednjem sedežu SSK, Ulica Macchiavelli 22, javni sestanek o globalni zaščiti v sedanjem političnem trenutku kot priprava na goriško manifestacijo (za mestno sekcijo in za sekcije Sv. Jakob, Sv. Ivan, Škedenj - Kolonkovec - Sv. A. na in Barkovlje - Greta - Rojan)

— sredo, 16. maja, ob 20.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah javni sestanek sekcije za vzhodni Kras

Sestanek slovenskih socialistov:

— v sredo, 16. maja, ob 19. uri na pokrajinskem sedežu v Ul. Galatti

Zborovanje dijakov slovenskih višjih srednjih šol

— v torek, 15. maja, ob 10. uri na učiteljsku A. M. Slomšek

Tako se je včeraj dopoldne na liceju Prešeren enotna delegacija srečala z ravnatelji slovenskih višjih srednjih šol, da bi se dogovorili za čim številnejšo udeležbo dijakov, učnega in neučnega osebja ter članov zavodskih svetov. Ravnatelji so pobudo v celoti podprli in se strinjali, da je pomembna udeležba vseh komponent naše narodnostne skupnosti in zlasti šolske mladine. V dogovoru z učnim osebjem bodo zato problematiko naše globalne zaščite, uokvirjeno v ustavno ureditev italijanske republike, obravnavali pri urah državljanske vzgoje, medtem ko so za goriško manifestacijo v dogovoru z enotno delegacijo odobrili zborovanje vseh dijakov slovenskih višjih srednjih šol, ki bo v torek, 15. maja, med 10. in 11.30 na učiteljsku A. M. Slomšek. Glede organiziranega odhoda dijakov v Gorico pa so se ravnatelji strinjali, da je najprimernejši prevoz s posebnim vlakom in da bodo omogočili prodajo vozovnic po šolah.

Po tem načelnem dogovoru so se v popoldanskih urah zbrali številni zastopniki dijakov vseh slovenskih višjih srednjih šol, da bi se konkretno dogovorili za torkovo zborovanje in za temeljite priprave na goriško manifestacijo. Dijaki so se strinjali, da je

potrebno mobilizirati čim širšo udeležbo, če že ne prav vse slovenske višješolce. Dogovorili so se, da bodo poskrbeli za vse formalnosti za organizacijo torkovega zborovanja, ki ga bodo naslovili: Enotne pobude Slovencev za globalno zaščito. V ponedeljek bodo že imeli na voljo informativno in propagandno gradivo (letake, plakate itd.), ki bodo naznanjali vsebinski pomen goriške manifestacije in organizacijske informacije. Predstavniki posameznih šol so na sestanku sprejeli obveze za razdeljevanje vozovnic po posameznih šolah, nato pa so se dogovorili, da bo vsaka šola šla v Gorico s svojim napisom in s transparentom, na katerem bo eno izmed gesel o problemu globalne zaščite. Igor Tuta jim je v imenu enotne delegacije pojasnil potek goriškega zborovanja, nato pa so se dogovorili za porazdelitev delovnih uslog. Svoj pripravljalni sestanek so zaključili tako, da so prosili za 700 (!) vozniških listov za posebni vlak, kar pomeni, da računajo na pošteno udeležbo vseh dijakov slovenskih višjih srednjih šol in če jo bodo uresničili, bodo res najbolje dokazali, da niso le mladostno razposajeni, ampak resnično zavestni del naše narodnostne skupnosti.

Z istim namenom, se pravi za čim

množičnejšo udeležbo občanov dolinske občine na manifestaciji v Gorici, so imeli v četrtek na tamkajšnjem županstvu sestanek vsa društva in organizacije, ki delujejo v občini. Skicirali so ga občinska uprava in svetovalske skupine v občinskem svetu, da bi se dogovorili za skupne pobude v

tej smeri. V uvodu je župan Edvin Švab orisal izredni pomen poziva enotne delegacije Slovencev v Italiji za boj za doseg globalne zaščite in potrebo po enotni pobudi dolinske občine v tej zvezi. Nekatere podrobnosti pa je pojasnil odgovorni urednik našega dnevnika Bogo Samsa, ki je prav tako poudaril nujnost odločnega nastopa na goriškem Travniku, kjer so trpeli in umirali tolminski puntarji. Na njem se bomo zbrali Slovenci vseh treh pokrajin, v katerih živimo in javno izpričali naše zahteve. V živahni razpravi so navzoči podrobneje govorili o konkretnih pripravah in sklenili organizirati vrsto sestankov po vaseh, na katerih se bodo dogovorili za kolone avtomobilov v Gorico.

Tržaška federacija socialistične stranke Italije pa je v zvezi s pripravo mi na goriško manifestacijo povabila vse sekcije, naj na svojih sestankih opozorijo člane — in seveda še posebno vse slovenske socialiste — na nujnot angažiranega sodelovanja pri pripravah na goriško manifestacijo in na sodelovanje vseh članov in somišljenikov na njej. Slovenska komisija pa je s tem v zvezi sklicala sestanek slovenskih socialistov v sredo, 16. maja, ob 19. uri na sedežu pokrajinskega vodstva v Ul. Galatti. Govor bo predvsem o organizacijskih pripravah na manifestacijo in o posameznih zadolžitvah pri skupnem naporu, da ta pobuda enotne slovenske delegacije kar najbolje uspe in s tem opozori odgovorne politične sile v Rimu, da se odločneje zavzamejo za izglasovanje pravičnega globalnega zaščitnega zakona za vse Slovence v Italiji.

Tudi na četrtkovem sestanku deželne vodstva mladine Slovenske skupnosti v Jamljah so govorili o pripravah na manifestacijo 20. maja v Gorici in pozvali vse mlade, naj se je množično udeležijo, saj se morajo zavdati, da je od uspehov našega današnjega enotnega boja za pravice odvisna predvsem njihova prihodnost.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni, dne 10. maja, zapustila naša draga mama

**Alojzija Smotlak
por. Slavec**

Pogreb bo danes, ob 13. uri, iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Mačkolje.

Žalujoči: hči Darina in sin Bruno z družino

Mačkolje, 12. maja 1984

† Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni v 87. letu zapustila naša dobra, draga mama, nona, teta in tašča

Justa Terčon

Pogreb bo danes, 12. t.m., ob 14. uri iz hiše žalosti v Mavhinjah.

Žalujoči hčeri Božena in Jelka, sin Vanko, snaha Marija, zet Maks, vnuki Joško, Mitja in Katja ter drugo sorodstvo

Trst, 12. maja 1984

Ob smrti drage mame Juste izreka in svoji profesorici Jelki Terčon - šah iskreno sožalje dijaki 5. a. razreda TTZ Žiga Zois.

Državni tehnični zavod Žiga - Zois izraža prof. Jelki Terčon - šah najgloblje sožalje ob boleči izgubi matere Juste.

Ob težki izgubi drage mame izreka Evgenu Prinčiču, dirigentu pevskega zbora Vasilij Mirk in mladinskega pevskega zbora Prosek - Kontovel, iskreno sožalje SKD Prosek - Kontovel.

Fašistični mazači spet na delu v zgoniški občini in v Barkovljah

Pred manj kot mesecem dni smo poročali, da so fašistični črnuhi v zgoniški občini pomazali s temno modro barvo skoraj vse slovenske napise na smerokazih in vaških tablah. V noči med četrtkom in petkom so narodnostni nestrpeži spet izvedli skrbno organiziran »raid« po zgoniški občini in so drugega za drugim pomazali vse slovenske napise pri Briščkih, v Repniču, v Zgoniku, v Koludrovci, v Saležu, vse do Krsije pri Samatorci. Župan Jože Guštin je to novo provokatorsko dejanje prijavil orožnikom v upanju, da bodo tokrat le stopili na sled tem prenapetih in jih prijavili sodnim oblastem.

Nesramno so se fašistične roke znele tudi nad spominsko ploščo znanemu barkovljanskemu antifašistu Mariju Matjašiču. Ploščo so premazali, pod njo pa pustili svoja značilna znamenja.

Dolinski občinski svet sprejel resolucijo o globalni zaščiti

Dolinski občinski svet je včeraj med drugimi točkami dnevnega reda soglasno odobril resolucijo o globalni zaščiti slovenske narodnostne manjšine, ki jo bomo objavili v jutrišnji številki. Župan Švab je ob soglasju vseh svetovalskih skupin nad vsebinsko bogato resolucijo izrazil zadovoljstvo. Odposlali jo bodo predsedniku vlade, predsednikom obeh zbornic in tajnikom vseh vsedravnih strank.

Jutri Puff-hoja škedenjskih šolarjev

Puff - hoja: to je naslov zanimive in hvalevredne pobude škedenjskega odbora staršev v sodelovanju s krajevno organizacijo »Pro loco«. Škedenjski malčki, slovenske in italijanske narodnosti, bodo namreč jutri skupaj prehodili škedenjske ulice. Namen hoje, ki seveda nima tekmovalnega značaja, je prav srečanje vseh otrok, ki obiskujejo škedenjske šole, kar je najzgovornejša potrditev, kako je treba že pri najmlajših gojiti vrednote prijateljskega sožitja in sodelovanja proti vsem predsodkom, ki tako radi zastrupljajo odnose med ljudmi.

Pohod, ali bolje rečeno praznični sprehod se bo odvijal mimo vseh šolskih poslopj škedenjskega okraja. Začel se bo ob 10. uri pred šolskim poslopjem v Ul. De Marchi in bo šel do nove šole v Ul. Marco Praga, ki je še v gradnji.

Vsaka šola bo prejela pokal, otroci pa spominsko kolajno. Poleg vsega pa bo slaščičarna Marta poskrbela, da bo vsak mali udeleženec Puff-hoje prejel slađolek.

Škedenjska pobuda, ki ji želimo uspeh in naklonjeno vreme, je vsekar vredna vse pozornosti.

PSI za razvoj kmetijstva na Tržaškem

Kaj je deželna uprava doslej storila, da bi omogočila razvoj kmetijstva v tržaški pokrajini in kaj namerava v prihodnje storiti? Tako vprašujeta deželna svetovalca socialistične stranke Carbone in Saro deželno upravo, istočasno pa ju zanima, ali je bil že določen v vseh svojih aspektih izredni plan za razvoj in ovrednotenje kmetijskih dejavnosti v tržaški pokrajini.

Socialistična svetovalca izhajata pri formulaciji vprašanja iz ugotovitve, da se nahaja kmetijski sektor na Tržaškem v izredno težkem položaju in da se sooča s številnimi problemi, tako splošnega značaja, ki jih pogojuje že sama sestava teritorija, kot tudi drugimi, začeti s hudimi ovirami, ki jih prinašajo razlaščenja zemljišč za

potrebe gradnje hitre ceste. Takšen nevzdržen položaj, menita socialistična svetovalca, narekuje nujne ukrepe v podporo kmetijskih dejavnosti, kar pomeni, da je treba poskrbeti za ustrezne naložbe in zagotoviti pomoč kmetijskim podjetjem s primerno kreditno politiko ter z ustvarjanjem strokovne službe za tehnično podporo in poklicno usposabljanje.

V svojem pismenem vprašanju Carbone in Saro obenem pripominjata, da ima kmetijski sektor v tržaški pokrajini, v katerem je v glavnem zaposleno prebivalstvo, ki pripada slovenski narodnostni skupnosti, velike potencialne možnosti in perspektive, ki jih je treba le pravilno usmeriti in ovrednotiti.

Seja tržaškega občinskega sveta

V ČETRTEK PRVI POSKUS DA BI IZVOLILI ŽUPANA

Kot so sklenili na včerajšnjem sestanku načelnikov skupin, se bo tržaški občinski svet sestel v četrtek, 17. t.m. z dnevnim redom, ki ga določa zakon v primerih, ko so župan in odborniki odstopili: prva točka je izvolitev novega župana, nato izvolitev 12 odbornikov in še treh suplentov. V primeru, da bi do izvolitve ne prišlo, pa se bo občinski svet sestel spet v petek, 25. maja.

V tem času se bodo seveda nadaljevali kontakti in bolj ali manj uradni pogovori med strankami, da bi

preprečili nov razpust občinskega sveta in komisarstvo upravo ter nato predčasne volitve. Po razbitju pogajanju med KD, laiko-socialisti in Listo za Trst so perspektive, da bi mesto končno dobilo trdno upravo, dokaj omejene. Lista je podprla predlog, po katerem naj bi sklenili programski sporazum, ki naj bi trajal štiri leta, župana pa naj bi si razdelili tako, da bi dve leti županoval demokristjan in drugi dve leti listar. Gre za hipotezo, ki pri drugih strankah ne uživa posebnih simpatij.

Drugo pobudo za rešitev krize pa so sprožili komunisti, ki so izrazili pripravljenost sodelovati v odboru in večini, da bi le preprečili komisarstvo upravo. Socialisti so doslej edini izrazili pripravljenost, da preverijo tudi to možnost.

Omero izstopil iz Tržaškega gibanja

Predstavniki Tržaškega gibanja (Movimento Trieste) v pokrajinskem svetu Fabio Omero je izstopil iz te organizacije zaradi nesoglasij z drugim izvoljenim predstavnikom gibanja, občinskim svetovalcem Paolom Parnovelom. V pismu, ki ga je včeraj poslal predsedniku pokrajine Clariciju, Omero izjavlja, da bo še naprej član pokrajinskega sveta, toda kot neodvisen pod nazivom »neodvisna levice«.

● V restavracijo »Le cave« v Ul. Valerio, last 43-letnega Maria Zorzetta, so v noči med sredo in četrtkom vdrli tatovi. Odnegli so stereo aparat, pršut in 8 kg salame v vrednosti dveh milijonov lir.

ZARADI SODNIH OBVESTIL FAŠISTOM IN DEMOKRATOM

Ogorčen protest lonjerskih vaških organizacij

Vaške organizacije iz Lonjerja so nam v zvezi z ukrepanjem sodnika tržaškega sodišča glede dogodkov v Lonjerju dne 18. junija 1983 ob kazenskem pohodu fašistov po naših vaseh odposlale naslednji protest:

Presenečeni in ogorčeni nad obvestilom tržaškega sodstva v zvezi z organizirano provokatorsko divjaško akcijo na našo vas dne 18. junija 1983, trinaajstim osebam, med katerimi so štirje demokrati, ostro protestiramo in izjavljamo, da bomo stali ob strani štirih naših antifašistov, ki so bili tarča kot vsi mi prisotni na lonjerskem trgu, divjaškega fašističnega napada.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV

sklicuje

25. redni občni zbor

danes, 12. maja 1984, ob 15.30 v prvem sklicanju in ob 16. uri v drugem sklicanju v Domu A. Sirk v KRIŽU

DNEVNI RED:

1. podelitev priznanj ZSKD
  2. izvolitev organov občnega zbora
  3. poročila
  4. pozdravi
  5. diskusija
  6. poročila nadzornega odbora in razrešnica
  7. volitve
  8. povzetki in poudarki, diskusije za delo v novem mandatnem obdobju
  9. razglasitev volilnih rezultatov in sklep
- Vse udeležence prosimo, da pustijo svoja vozila pri spomeniku NOB v Križu.

DANES IN JUTRI v ŠEMPOLAJU III. VAŠKI PRAZNIK

DANES, 12. maja
ob 15. uri TURNIR V BRIŠKOLI;
od 20.30 dalje PLES z ansamblom LOJZETA FURLANA.

JUTRI, 13. maja
ob 10. uri TEKMOVANJE V ŠKRLAH;
od 20.30 dalje PLES z ansamblom TAIMS.

Vse tri dni bodo delovali dobro založeni kioski (omleti, domače pecivo, meso na žaru, domače vino).

KONCERT ŽENSKEGA IN MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA FRAN ZGONIK iz Branika

Vabi KD Primorec.

razna obvestila

Mladinski dom Boljunc vabi danes, 12. t.m., ob 20.30 na prireditev ob obletnici otvoritve doma. Nastopajo ženski zbor iz Boljunca, otroški zbor Slovenski šopek iz Mačkoli ter vokalno-instrumentalni ansambel iz Brega, ki ga vodi Giorgio Gustinčič.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi svoje članke, da se udeležijo enotne slovenske manifestacije, ki bo 20. t.m., ob 11. uri na Trstniku v Gorici. Rezerviran je poseben vlak (urnik odhoda bo javljen v časopisu). Vpisovanje za vožnjo z vlakom bo v torek in sredo, 15. in 16. maja od 10. do 11. ure na sedežu v Ul. Cicerone 8. Vabljeni! Na razpolago je še nekaj mest za koncert v Ljubljani.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva ul. 3, bo v ponedeljek, 14. t.m., ob 20.30 govoril publicist Viktor Blažič iz Ljubljane o Sloveniji v osemdesetih letih.

kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00, 22.00 »Il valzer dell'imperatore«. Režija Billy Wilder. Igra Bing Crosby. Maxivideo: 18.30 — 21.00 »The Compleat Beatles«.

Ariston 17.00 — 22.00 »Prigionieri del passato«. Glenda Jackson, Julie Christie, Ann Margaret, Alan Bates.

Eden 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Un caldo incontro«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30 — 22.15 »Cento giorni a Palermo«. Lino Ventura, Giuliana De Sio, Arnoldo Foà, Lino Roisi.

Nazionale Dvodana št. 1 15.30 — 22.15 »California estasi girls«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »I guerrieri della pallude silenziosa«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Messalina orgasmo imperiale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.30 — 22.15 »Hot Dog«. D. Naughton, P. Houser, S. Tweed. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Mignon 15.00 — 22.15 »Footloose«.

Capitol 16.30 — 22.00 »Coraggio, fatti ammazzare«. Clint Eastwood.

Aurora 16.00 — 21.45 »Cenerentola 80« — za vsakogar

Moderno 17.40 — 22.00 »Voglia di tenezza«.

Vittorio Veneto 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Segni particolari, bellissimo«. A. Celentano, F. Moro.

Lumiere 15.30 — 22.00 »Octopussy« operacija plovra

Radio 15.30 — 21.30 »Giochi di notte«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Krull«. Ken Marshall.

šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda z oddelkom za geometre »Žiga Zois« sporoča, da so profesorji na razpolago za govorilne ure s starši do vključno 14. t.m. Po tem datumu so vse govorilne ure ukinjene.

izleti

SPDT javlja, da se vpisovanje na enotedenski tabor Aosta 84 nadaljuje do torka, 15. maja, na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nadstr.). Vabljeni vsi!

SPDT organizira jutri, 13. maja, avtomobilski izlet na Trstelj ob priliki tradicionalnega srečanja, ki ga prireja P. D. Gorica. Odhod izletnikov v Opčin (ne iz Trsta) izpred tramvajске postaje, ob 8.30. Za vse informacije telefonirajte odborniku Margonu, št. 040/751-617.

razstave

V TK galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava skulptur in risb Franceta Rotarja.

V prireditelji Foto krožka Trst 80 je v Gregorčičevi dvorani — Ul. sv. Frančiška 20 na ogled razstave črno-belih fotografij JANKA KOVAČIČA.

V galeriji »Cartesius« razstavlja slikarka Megi Pepeu. Razstava bo trajala do 17. maja.

V galeriji Rettori - Tribbio 2 razstavlja do 18. t.m. svoja dela slikar Guido

Slikar Guido Tavnagacco v galeriji Tribbio

Po štirih letih se je furlanski slikar Guido Tavnagacco ponovno, že tretjič vrnil v Trst in sicer tokrat drugič v galerijo »Il Tribbio«, kjer je v soboto, 5. t.m., razobesil na stene dvajset svojih del, deset akvarelov in prav toliko olj. Tavnagacco, ki izhaja iz skromnega okolja furlanskega podeželnega zatišja, se je po opravljenem šolanju na beneški likovni akademiji začel predstavljati in uveljavljati že v prvih povojnih letih, ko je opravil tudi veliko študijskih potovanj po tujini. Iz sedaj razstavljenih del izhaja vsa njegova sposobnost in težnja po povezovanju poetičnih projekcij z nekdanjim ekspressionizmom, s slogom, v katerem se je v samem začetku začel uveljavljati.

Za gosta iz bližnjega Vidma, kjer Tavnagacco sicer živi, so značilne barve, pa čeprav je njegova barva lestevica razmeroma ozka, kajti vrti se okoli rumene, svetlorjave in le včasih tudi okoli sinje ali sive barve, seveda v vseh mogočih odtenkih, ki dajejo vtis nekakšne mediteranske svetlobnosti, hkrati pa tudi nekakšne nežnosti, kljub temu da so njegove poteze z lopatico krepke.

Za sedanjost njegovo razstavo bi mogli tudi reči, da je to razstava cvetja, saj obdeluje, razen v treh primerih, izključno cvetlične motive, med katerimi še največ zelo lepo sončnico. Končno bi rekli, da nam bolj ugajajo akvareli kot olja, razen v treh primerih, ko imamo zares izredne primere njegovih olj. (Fre)

Razpis natečaja za poučevanje v vrtcih

Na soiskem skrbništvu je na ogled ministrska okrožnica št. 90 z dne 9.3.1984, ki govori o državnem natečaju za habilitacijo in za vstop v stalež v državnih otroških vrtcih.

Natečaj velja za mesta, ki bodo predvidoma prosta v šolskih letih 1985/86 in 1986/87; če pa ne bo v tem obdobju prostih mest bo natečaj veljal le kot habilitacijski izpit.

Natečaj je razpisan za navadna mesta, kot tudi za mesta pomožnih vzgojiteljic za pomoč prizadetim otrokom.

Natečaja se lahko udeležijo kandidati, ki so dopolnili 18. leto in niso prekoračili 40. leta starosti. Za poučevanje v slovenskih otroških vrtcih je pogoj, da so slovenskega materinega jezika.

Prošnja mora biti napisana na kolokovanem papirju za 3000 lir in podpis mora biti overovljen.

Rok za vlaganje prošenj zapade 30. maja 1984.

Pismena naloga natečaja bo 15. oktobra 1984; ustni izpit pa se bo začel 25. februarja 1985.

Zainteresirani bodo dobili vse potrebne informacije na sedežu Sindikata slovenske šole v Ul. Filzi št. 8 vsak tork in petek popoldne, od 16. do 18. ure. Na sedežu SSŠ bo na ogled tudi razpis natečaja in ministrska okrožnica in zainteresirani bodo dobili obrazce prošenj v slovenščini.

● **Tržaška občina** je določila dva nova parkirna prostora za vozila telesno prizadetih. Prvi bo v Ul. Batisti pred hišno številko 12, drugi pa v Ul. Piccolomini, na vogalu z Drevoredom XX. septembra pred hišno številko 34.

● **Razsodišče za pravice bolnih** sporoča, da je njegov urad v Drevoredu XX. septembra 56/1 (tel. 567878) odprl ob delavnikih popoldne (razen ob torkih in sobotah) od 17. do 20. ure.

menjalnica

11. 5. 84

Ameriški dolar	1.700.—
Kanadski dolar	1.300.—
Švicarski frank	745.—
Danska krona	167.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	208.—
Holandski florint	546.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.345.—
Irski šterling	1.885.—
Nemška marka	614.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drachma	14.—
Debeli dinar	10.25
Drobni dinar	10.50

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 12. maja
PANKRACIJ

Sonce vzhaja ob 5.37 in zatone ob 20.25. — Dolžina dneva 14.48. — Luna vzhaja ob 17.08 in zatone ob 4.28.

Jutri, NEDELJA, 13. maja
SERVACIJ

Vreme včeraj: temperatura zraka 12 stopinj, zračni tlak 1006,7 mb raste, veter 30 km na uro severovzhodnik s sunki burje do 50 km na uro, vlaga 53-odstotna, nebo oblačno, morje močno razgiban, temperatura morja 11,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Aaron Elvis, Pagnan, Stefano Radivo, Filippo Umani, Nicole Cavaliere, Andrea Beltrame.

UMRLI SO: 80-letna Luigia Smotlak vd. Slavec, 6 dni star Michele Miccichè, 72-letni Marcello Sossi, 72-letni Mario Mian, 58-letni Stelio Polenghi, 60-letni Firmio Grebaz, 83-letni Roberto Puppi, 69-letni Francesco Cressini, 73-letni Valerio Valenti, 75-letni Dušan Ferluga, 57-letni Palmiro Zecchin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Iskrška ulica 35, Miramarski drevored 117, Ul. Combi 19, Sesljan, Bazovica, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Sesljan, Bazovica in Žavljje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 14. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 20. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

čestitke

Danes praznuje 13. rojstni dan naša VLADICA VODOPIVEC. Mnogo sreče, zdravja in uspeha v šoli in življenju ji želijo mama, oče, nono Miro in nona Iva, botrici, stric in tete ter vsi, ki jo imajo radi.

Danes se v Boljuncu poročita

MARINA in CLAUDIO

Iskreno jima čestita mladinski krožek in odbor KD F. Prešeren.

mali oglasi

telefon 040 - 775275

RIVIERA išče novo ali skoraj novo stanovanje 120 kv. m v okolici hipodroma — Trga Foraggi. Tel. na št. 040/224-426.

RIVIERA prodaja v bližini Saleža 3.000 kv. m ograjenega zemljišča in montažno hišo z zidano kletjo in garažo. Tel. na št. 040/224-426.

RIVIERA prodaja v bližini hipodroma 162 kv. m veliko panoramično stanovanje v zadnjem nadstropju z vsemi udobnostmi. Za informacije telefonirajte 040/224-426.

RIVIERA prodaja v Devinu stanovanje 90 kv. m z garažo s pogledom na morje: v štednjaku majhno stanovanje v prvem nadstr. z garažo; pri Sv. Jakobu ekonomično dvosobno stanovanje v zadnjem nadstr. Tel. 040/224-426.

RIVIERA odstopa licenco za restavracijo, bar in za točenje alkoholnih pijač veljavno v občini Devin - Nabrežina. Tel. 040/224-426.

RIVIERA prodaja skladišče v bližini velesejma 55 kv. metrov za 50.000.000 lir. Tel. 040/224-426.

RIVIERA prodaja v štednjaku stanovanje 60 kv. metrov: dve spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, veranda, garaža, avtomobilno gretje. Tel. 040/224-426.

RIVIERA išče za svojega klienta v Devinu stanovanje 60 kv. metrov s pogledom na morje. Plačilo v gotovini. Tel. 040/224-426.

DOBRE cene pri »Čistilnici - pralnici Vilma« v Dolini št. 190 — tel. 040/228530 ter v Bazovici - Ul. Gruđen 27. Obiščite nas!

FRANDOLIČ iz Slivnega toči belo in črno vino.

PRODAM Fiat 1.300, po zmerni ceni. Telefon 040/567248 od 13.30 do 14.30.

PRODAJALKA z večletno prakso, z znanjem srbohrvaščine, nujno išče kakršnokoli zaposlitev. Telefonirajte v večernih urah na št. 232-240.

OSMICO je odprl Sancin Karlo - Dolina št. 360. Toči belo in črno vino.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosić - Narodna ul. 44, Opčine, Trst.

V NABREŽINI je odprta osmica bratov Gruđen. Toči belo in črno vino.

IŠČEMO prodajalca/ko, izučena poklica, sposobnega, delavnega, s prakso vodenja supermarketa. Ne sprejemamo odgovorov oseb, ki nimajo zahtevanih pogojev. Ponudbe na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 pod šifro »Prodajalec«.

PRODAM Ritmo super 1.300, 5 mesecev star, 3.600 km zaradi potovanja. Telefon 040/229224.

EMIL PURIČ je v Velikem Repnu 15 odprl osmico.

PRODAM prikolico Knaues - Eifelland 3.80 s hladilnikom in gretjem. Tel. na št. 040/753-838.

PRODAM Talbot Samba 1100 GLS, letnik 1982 - izredna prilžnost. Tel. št. 040/212-629 od 19. do 20. ure.

prispevki

Ob 2. obletnici smrti nepozabne mame Slave Tence vd. Košuta darujeta Nadja in Drago 40.000 lir za Dijaško matico. V isti namen daruje mama Marija 20.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Lina Visintina darujeta družini Tomasella - Spanghero 20.000 lir za SK Devin.

V spomin na prijatelja Dina Husuja darujeta Dorina in Paolo 10.000 lir za SK Devin.

V spomin na gospoda župnika želeta darujejo Zvonka z družino 20.000 lir, družina Russian 20.000 lir, družina Raubar (Repen 2) 15.000 lir, družina Guštin (Repen 7) 10.000 lir, družina Škabar (Repen 23) 10.000 lir, družina Destri - Guštin (Col 42) 20.000 lir ter družina Karlo Komar - Canziani (Fernetiči) 20 tisoč lir za popravilo repentabske cerkve.

V spomin na pok. Josipa Coljo daruje Viko z družino 100.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

V spomin na moža Jožefa Renzija daruje žena 100.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

V spomin na pok. Julijo darujejo družina Russian 10.000 lir, družina Raubar (Repen 2) 15.000 lir ter družina Guštin - Destri 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob 59-letnici smrti dragega očeta Ivana Kapuna darujejo Nada, Lidija in Karla 20.000 lir za kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Ivico Simonič daruje nekdanja učenka Klara Starc 20.000 lir za PD Kolonkovec.

Ob plačilu članarine daruje Mira Šuman 7.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Za KD F. Venturini so darovali: Pjerina Mohor 20.000 lir, Miranda in Miljo Mauri 30.000 lir ter Veseli godci 50.000 lir.

V počastitev spomina naše drage prijateljice Ivce Simonič darujejo Mirko, Marta in Neva 50.000 lir za SD Polet. Namesto cvetja na grob Pavle Ote daruje Radivoj 10.000 lir za SD Vesna.

V spomin na vnuka Uroša darujeta nona in nono 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Antona Korena daruje žena Marija 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Pina Starca darujeta Marija in Vasilij 30.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Pina Starca darujeta Marica in Neva 20.000 lir za TPK Sirena.

V počastitev spomina pok. Lina Visintina daruje družina Corbatta 10.000 lir za SK Devin.

V počastitev spomina mame daruje družina Narda Kralja 10.000 lir za SD Primorec.

V spomin na Marčeta Kralja daruje Miran Kuret 35.000 lir za SD Primorec.

PRODAM hišo na Kontovelu št. 25 v vasi, 108 kv. m. Telefonirati ob delavnikih na št. 61-034 od 17. do 18. ure (Košuta).

ZA DOBRO SPANJE IZBERI

CENTRO DEL MATERASSO
Gradara Petrucci

UL. CERERIA 8 - TEL. 727617

TRST

Servis za tvoj počitek!

Za vaše zlate želje
draguljarna
Malalan
Narodna ul. 28 Opčine

BS FOTOKOPIJE
LIR

5

Z ABONMAJEM

ELIOGRAFIČNI SERVIS IN VEŽAVA
Ul. F. Severo 148 (Univerza) Tel: 566688
Ul. F. Severo 4 (Sodišče) Tel: 60354
TRST

BERITE

Novi Matajur

film - film - film

ureja kinoateljce

filmi na tv zaslonu

I FICHISSIMI - 1982

Največji frajerji

Režija: Carlo Vanzina. Igrajo: Diego Abatantuono, Jerry Calà. RETE 4, v ponedeljek, 14. maja, ob 20.25.

Kdor ni še videl bombastičnih, zvođenih in ne preveč domiselnih gagov, vcevi in izpadov pravega (južnjaškega) Milančana D. Abatantuona, ima ta teden dvakrat možnost. Lahko se bo zabaval ob njegovem značilnem žargonu, ki je sestavljen iz elementov milanskega in abruškega narečja, v lahki ljubezensko - gangsterski zgodbi.

V četrtkovem filmu pa (glej naprej), naš »Milančan« satirizira skrajno ost in fanatizem italijanskega navijaštva, tokrat s pomočjo prijateljke Stefanie Sandrelli.

LA DECIMA VITTIMA - 1965

Deseta žrtev

Režija: Elio Petri. Igrajo: Marcello Mastroianni, Ursula Andress, RETE 4, v torek, 15. maja, ob 0.15.

Zadnji beneški festival je namenil svoj retrospektivni spored pred kratkim umrli režiserjema, Renēju Clairu in Elio Petriju. Petrijevo ime je neločljivo povezano z zgodovino italijanskega filma zadnjih dveh desetletij. To dokazuje njegovo drugo delo (morda najboljšo) *Šteti dnevi*, eksistencialna psihodrama, ki se s svojo rimsko grotesknostjo in občutljivostjo samostojno postavlja, daleč od Bergmanovih prikazni, od pirandelloske utesenosti, od Antonionijevega severnjaškega občutja.

In filmi, ki jih je posnel z Gian Mario Volontejem, Vsakomur svoje, Preiskava državljana nad vsakim sumom, Delavski razred ne gre v nebesa in *To do modo* so živo posegli v italijansko javno in intelektualno življenje, zaradi njihove izrazite polemčnosti in nepri-

krite kritičnosti zoper pokvarjeni ustroj raznih družbenih sredin in institucij. Od tega sklopa sta prvi in zadnji naslov nastala po romanih sicilskega pisatelja Leonarda Sciascie.

Deseta žrtev, iz srede 60. let, ne dosega ravni citiranih filmov, a ta znanstvenofantastična, duhovita in ačiča »negativne utopije« nam je konec koncev všeč zaradi neobičajne rimske ambientacije, ležerne ironije in, zakaj ne, vpajočega kiča 60. let.

SOGNI D'ORO - 1981

Zlate sanje

Režija: Nanni Moretti. Igrajo: N. Moretti, M. Campa, Laura Morante. RAI 1, v sredo, 16. maja, ob 20.30.

Večina Italijanov bo presedela večer ob finalni tekmi za Pokal pokalov Juventus - Porto, ostalim pa svetujemo ta predzadnji Morettijev film, ki je tudi prejel tolažilno nagrado v Benetkah. Zgodba: mlad režiser ima velik uspeh pri občinstvu, manj s strani kritike, katera mu očita preveliko kompliciranost njegovih del. Skratka običajen Moretti kot v njegovem prevencu na super 8, *Jaz sem avtarhičen* in v *Ecce Bombo*. Če mu ni uspelo prikazati, v tem »filmu o filmu«, s pravim izraznim znanjem nekatera sicer dobro zamišljena vsebinska izhodišča, je to dosegel v svojem najnovejšem *Bianca*.

Moretti, kljub narcizmu, monomanijam in pretiranemu ukvarjanju s samim seboj, edini od nove generacije izraža zdaj v kratkih fleših, zdaj bolj poglobljeno, utrip in tok sedanjega.

ECCEZZIONALE ...

VERAMENTE - 1982

Izredno ... Zares

Režija: Carlo Vanzina. Igrajo: D. Abatantuono, Stefania Sandrelli. ITALIA 1, v četrtek, 17. maja, ob 20.25.

v kinodvoranah

TI RICORDI DOLLY BELL

»Sjećas li se Doli Bel« 1981. Se spominjaš Dolly Bell. Režija: Emir Kusturica. Igrajo: Slavko Štimac, Boro Stjepanović, Slobodan Aligrudić, Mira Banjac.

Gorica. V Verdiju, v sredo, 16. 5. 1984, ob 18., 20. in 22. za ciklus *Skok v kino*. To je »ljubezensko - zgodovinski film«, ki neokuženo, lahkotno in nekonvencionalno razkriva bližnjo jugoslovansko preteklost, skozi arheološki in etnološki opis življenja v zanknem sarajevskem predmestju 60. let. Prepričljivo in spektakularno podanega ambienta, kjer se naglo uveljavljajo dobrine in kulturni modeli z Zahoda (zobna pasta, motorji, popevka »Venticquattromila baci« iz Italije ...) in v katerem rasejo in dozorejo mladi kot protagonisti Dino, razpeti med proučevanjem hipnoze, didaktičnimi (ljubezenskimi) nočnimi sestanki in predavanji pijanega očeta na »marksistično - samoupravnih« družinskih sejah.

Sinovi in očetje. Težko opredeljiva, svojska solidarnostna nit med odprtim sinovim svetom novega, razgaljenega, zrelo - sanjevega in zahajajočim očetovim idealizmom. »Vsa resnica mojega filma le ni v zabavnosti in privlačnosti. Ironična distanca, komični naboj mojega filma sta zamišljena kot kontrapunkt dramatičnim življenjskim izkušnjam, in ... predstavlja film v neko tretjo dimenzijo. Le-ta pa mislim, da zadržuje, vsebuje, nekatere temeljne attribute eksistencialnega, da postavlja vprašanja o nekaterih zavzujočih kategorijah kot oče, prva ljubezen, prvi konflikt z okolico, z družbo ... « Kusturica v intervjuju za ljubljanski Ekran.

Za izvirno fotografijo (snemalec Filac je za to prejel v Pulju nagrado Kodak - Pathe) in rekonstrukcijo socialistične Jugoslavije 60. let (Abdulah Sidran pa puljsko zlato areno za scenarij) so gotov referent nekateri neorealistični filmi, Bogdanovičeva *Zadnja kinematografska predstava* in Miloša Formana *Ljubezen neke plavalke*, draguljček češkega filma tiste-

ga časa. »Dolly Bell« je znan po cel svetu ker je v Benetkah odnesel zlatega leva in nagrado FIPRESCI za najboljši prvenec.

Trst. Cappella Underground. Zadnji čas smo morda preveč zanemarili dejavnost tega »centra za kinematografske in avdiovizualne raziskave«. Od kar so tu začele, poleg normalnega filmskega sporeda, tudi redne projekcije na *maxivideu*, se je precej razširil krog obiskovalcev. Ob običajnih cinefilih, lahko že opaziš kakšno novovalovsko kuštravo glavo ali starejšega fansa videoposnetkov jazz in operne glasbe.

Ta mesec je npr. na vrsti spored *Sezone valčka*, v sodelovanju s Tržiško občino. V soboto, 11. in nedeljo, 12. maja, ob 18. in 20., bo klasična dunajska komedija v režiji Billyja Wilderja, *The Emperor Waltz* 1948 (Cesarski valček), kjer igrajo Bing Crosby, Joan Fontaine in Richard Haydn v vlogi Franca Jožefa. Istčasno bodo predvajali na *maxivideu* glasbeni dokumentarec o Beatlih, *The complete Beatles* (1982), Amerikanca Patricia Montgomeryja.

beležke

Namenoma ne obravnavamo celovnih filmov, ki jih državna TV samoderži, filmov, ki jih državna TV samovoljno oddaja v 2 delih. To se dogaja npr. ta teden s Eastwoodovim vojnim filmom na RAI 1 v nedeljo - ponedeljek in s Sturgesovim *Velikim pobegom* na RAI 2 v petek - soboto. Kakor se nam krči želodec ob nenehni eksploziji reklamnih vložkov med filmom na zasebnih TV, prav tako ne moremo uživati filmskega dela po obrokih ... le zato, da upravitelji RAI zapolnijo z enim komadom kar dva večera in mu seveda pritaknejo dvojno mero reklame.

Če obsojamo odkriti cinizem raznih Berlusconijev, ne moremo sprejeti seveda potuhnjenega makiavelizma in kulturne nedosedlosti, s strani javnih TV sredstev, pri tovrstnih operacijah.

radiotelevizijska

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Le leggende di Kalevala
- 10.45 Il fiore del comportamento
- 10.55 Fantastiche zgodbe
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Obektiv Evrope
- 12.30 Check-up - medicinska oddaja
- 13.25 Vremenske razmere
- 13.30 Dnevnik 1
- 14.00 Prisma - Varietè in spektakel
- 14.30 Sportna sobota
- 14.35 kolesarstvo, tenis, plavanje
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Il sabato dello Zecchino
- 18.05 Izžrebanje loterije
- 18.10 Verska oddaja
- 18.20 Programi prihodnjega tedna
- 18.40 Forte fortissimo TV top
- 19.40 Almanah - Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Al Paradise - zabavnoglasbena oddaja
- 22.00 Dnevnik
- 22.10 Tam Tam - aktualnosti
- 24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti in Vremenske razmere

Drugi kanal

- 10.30 Programi prihodnjega tedna
- 10.45 Sobota - neposredni sestanek
- 12.30 Dnevnik 2 - Start
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri

13.30 Dnevnik - Bella Italia

- 14.00 Odpri šola
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 L'ultimo aereo per Venezia film
- 15.55 - 18.30 Sereno variabile turizem in prosti čas
- 17.35 Izžrebanje loterije
- 18.30 Športni dnevnik
- 18.40 Le strade di San Francisco TV film
- 19.45 Dnevnik 2
- 20.30 Un altro uomo, un'altra donna film
- 22.35 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.45 Il cappello sulle 23 - rubrika
- 23.35 Il brivido dell'imprevisto TV film
- 24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.40 Šola in vzgoja
- 16.40 La visita - film
- 18.25 Že gledani in programi, ki jih bomo videli v prihodnje
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Geo - Avventura in odkritje
- 20.15 Programi prihodnjega tedna
- 20.30 Indagine sui sentimenti
- 21.30 Dnevnik 3
- 22.05 Il tamburo del lupo - nadalj.
- 23.25 Di Gei musica - 9. del

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.05 Slovenske ljudske pravljice
- 8.25 Ciciban, dober dan
- 8.40 Jole, Jole - otroška serija
- 9.10 Odprava zelenega zmaja
- 9.40 Diamanti na nebu
- 10.30 Včeraj za jutri: Zločin in kazen
- 11.00 Ljudje in zemlja
- 12.00 Poročila
- 17.35 Poročila
- 17.40 Ribič iz Moorhovda - nadalj.
- 18.30 Skrivnostni svet Arthurja Clarka
- 19.00 Risanke
- 19.20 Cik-Cak
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.00 Vem, zakaj poje ptič v kletki ameriški film
- V ameriški kinematografiji, s hollywoodsko proizvodnjo na čelu deluje tudi »alternativna« proizvodnja, med katero lahko uvrščamo tudi izrazito črnske filme. Sedanji so navadno tudi namenjeni gledalcem ameriškim črncem. Navadno so to komedije ali kriminalke, le malo je med njimi del, vrednih pozornosti. Mednje gotovo šteje televizijski film *Vem, zakaj ujeti ptič poje*, ki ga je 1979. leta režiser Fielder Cook posnel po avtobiografskem romanu pisateljice Mae Angelon.

pred gledalcem se razpleta sode dveh črnskih otrok - fanta in dekleta, ki živita pri starih starših, potem ko sta se oče in mati ločila. Njuno otroštvo je srečno in mirno vse dokler se pravi oče ne spomni svojih otrok ...

V glavnih vlogah nastopajo: Diannah Carroll, Ruby Dee, Paul Benjamin, Roger E. Moseley, Esther Roile, Madge Sinclair

- 21.45 Zrcalo tedna
- 22.05 Zeljoteka - zabavno - glasbena oddaja
- 22.55 Poročila

Koper

- 16.00 L'uomo del sud - film
- 17.25 Nogomet: Olimpija - Osijek
- 19.50 Prosim nasmejte se - komike
- 20.00 Bolgarska folklorna skupina
- 20.30 Lucy in drugi - TV film
- 21.00 Diamanti na nebu
- 22.10 La ragazza di scorta - film

Zagreb

- 8.50 TV v šoli
- 15.55 Sedem TV dni
- 16.25 Poročila
- 16.30 TV koledar
- 16.40 PJ v nogometu: Olimpija - Osijek
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Črni mlin na veter - film
- 21.45 Dnevnik
- 22.00 Za konec tedna

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 L'albero delle mele - TV film
- 9.00 Enos - TV film
- 10.00 L'ultima canzone filmska komedija
- 12.00 Simon Templar - TV film
- 13.00 Il pranzo è servito nagradna igra
- 13.30 Giovanna d'Arco - film, drama
- 15.30 Arabesque - TV film
- 16.30 T.J. Hooker - TV film
- 17.30 Record - športni tehnik
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig-Zag - vodi R. Vianello
- 20.25 Risanke
- 22.25 Super record - športni tehnik
- 23.25 Box: Leonard - Howard neposredno
- Ob koncu film - Quebec

RETEQUATTRO

- 8.30 Risanke
- 9.30 Chico - TV film
- 10.00 I giorni di Bryan - TV film
- 11.00 L'albergo più pazzo del mondo film
- 12.30 Risanke
- 13.30 Fiore selvaggio - TV novela
- 14.15 Magia - TV novela
- 15.00 Sport
- 17.00 ABC šport America
- 17.20 Risanke
- 17.50 Mai dire sì - TV film
- 18.50 Marron Glacé - TV novela
- 19.30 Il libro delle favole - risanke
- 20.25 A-Team - TV film
- 21.30 Stupidissima
- 23.00 Sponsor city - ponovitev
- 00.45 Il baratro della follia film drama
- 2.30 Šport

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Lo specchio scuro - film
- 11.30 Maude - TV film
- 12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
- 12.30 Lucy show - TV film

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 - 13.00 Dopoldanski zbornik: Kulturni dogodki, 8.40 Glasbeni potpuri; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 »Bom naredu st'zice, čjer so včas' b'le« - glasnik Kanalske doline 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne; - Izbrana dela slovenskih mladinskih pesnikov in pisateljev; 14.30 Naš jezik 14.35 Halo, tu Radio Trst A! 16.05 Glasbene raznolikosti; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Slovenski ljudski Olimp: Mirko Mahnič: »Legende o Mariji«; 18.45 Glasbena medigra.

RADIO OPČINE

Od 15.00 Glasba za vsakogar; 15.00 Glasba po željah s telefonskimi pozivi v živo - tel. 212658; 18.00 Listajmo po časopisih - vodi Vinko Ozbič; dalje večerni in nočni val Radia Opčine.

Radio Opčine oddaja na naslednjih frekvencah 93,2, 90,6, 99,1 MHz.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP, Objave, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev: Kruh in sol radia Koper, Med glasbo: Objave, EP; 13.40 Zamejska reportaža; Objave, EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Glasba; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.15 Glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pike na i; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.35 Siamo tutti nel pallone; 15.50 Glasbeni week-end; 16.55 Pisma od ...; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.15 Black-out - glasbena oddaja; 11.00 Odprti prostor; 11.44 Čudežna svetilka; 13.25 Master - rock; 15.03 Varite; 16.30 Doppio gioco; 18.00 Obektiv Evrope; 18.30 Nove plošče; 19.20 Glasbeni asteriks; 19.30 Koncert glasbe in poezije; 21.00 Z kakor zdravje; 21.30 Večerna kriminalka; 22.28 Malo gledališče; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.10 Radio 2 predstavlja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.05 Odprti prostor; 9.32 Od A do Ž - glasba; 12.10 Deželni program; 12.45 Hit Parade; 16.32 Izžrebanje loterije; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 Povabilo v gledališče; 19.20 Skupaj ob glasbi; 19.50 Od sobote do sobote; 21.00 Simfonična glasba; 22.50 Ob sobote do sobote - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tehnik; 9.05 Pojte z nami; 9.20 Matinejski koncert; 10.00 Po republikah in pokrajinah; 10.25 - 11.30 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.00 Na današnji dan; 12.10 - 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov, Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 14.05 Glasbena panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Poročila; 17.05 Spoznavajmo svet in domovino; 18.30 Mladi mladim; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute s Kvartetom godal; 20.00 - 23.00 Oddaja za Sovence po svetu; Mladi mostovi; Naši kraji in ljudje; 22.00 - 22.00 Iz naših sporedov; 23.05 Literarni nokturno; Jacques Prevert; Pesmi; 23.15 Od tla do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program.

Coop GLAVINA

- ZASTEKLITVE SCHÜCO
- BLINDIRANA VRATA PO MERI
- ZLOZLJIVE VERANDE

MILJE — UL. FRAUSIN 9 — Tel 271061

Priprave na manifestacijo 20. maja so iz dneva v dan intenzivnejše

Priprave na enotno manifestacijo Slovencev v Italiji za globalno zakonsko zaščito v nedeljo, 20. maja, se tudi na Goriškem postopoma stopnjujejo in zajemajo vedno večji krog posameznikov in organizacij. Potrebno je namreč, da se vsak Slovenec, ne glede na politično pripadnost in prepričanje, v največji meri angažira zato, da bi enotna manifestacija izzvenela kar se da množično in odločno.

V ta namen se je včeraj enotna slovenska delegacija v Gorici sestala s predstavniki sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, o čemer poročamo na 1. strani.

Pripravljalni sestanki za enotno manifestacijo

V začetku prihodnjega tedna bo na Goriškem cela vrsta pripravljanih sestankov za enotno manifestacijo 20. maja na Travniku.

V PONEDELJEK, 14. t.m., ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici sešla razširjena goriška delavna glavna odbora SKGZ.

Kulturna društva včlanjena v ZSKD in športna društva ZSSDI prireajo isti dan teritorialne sestanke — na katere so vabljeni kulturni delavci, športniki, mladina, člani ostalih organizacij in nasploh vsi vaščani — v sledečih krogih: PEVMA - OSLAVJE - ŠTMAVER, ob 20.30 v društveni dvorani v Pevmi ob navzočnosti člana izvršnega odbora SKGZ Igorja Komela; DOBERDOB, ob 20.30 v dvorani KD Jezero ob navzočnosti člana IO SKGZ Mirka Primožiča; PEČ - GABRJE, ob 20.30 v društveni dvorani v Gabrju ob navzočnosti člana IO SKGZ Edmunda Košute; VRH, ob 20.30 v gostilni Devetak ob navzočnosti člana IO SKGZ Karla Devetaka; DOL - POLJANE, ob 20.30 v šoli v Dolu ob navzočnosti člana IO SKGZ Alda Rupla.

V TOREK, 15. t.m., bodo podobni sestanki v ŠTANDREZU, STEVERJANU, SOVODNJAH in PODGORI. Vsi se bodo pričeli ob 20.30, o kraju in sporedu pa bodo še poročali.

V torek, ob 20.30, prireja posoška federacija KPI aktiv slovenskih komunistov na sedežu partije v Gorici, Ul. Locchi 2.

Priprave pa potekajo tudi na ravni posameznih komponent delegacij. Delegacija SKGZ se je sestala s predstavniki pokrajinske zveze bivših partizanov. Sinoči je bil v Gorici skupni sestanek mladinskih organizacij SKGZ, ki je pokazal, da vlada med mladimi zanimanje in pričakovanje za manifestacijo. Posebej objavljamo spored sestankov, ki bodo v Gorici in po slovenskih vaseh v ponedeljek in torek. V torek bo tudi aktiv članov KPI. V prihodnjih dneh bi se morale sestati sekcije Slovenske skupnosti, Zveza katoliške prosvete pa je priporočila svojim društvom, naj priredijo pripravljane sestanke.

Poziv Sindikata slovenskih šolnikov

Sindikat slovenske šole v Gorici poziva vse šolnike k aktivnosti v pripravi in polnoštevilni prisotnosti na enotni manifestaciji Slovencev. Odbor sindikata se je sestel v četrtek zvečer in razpravljal o prispevku goriških šolnikov k uspehu zborovanja celotne naše narodnostne skupnosti. Sindikat je pozval kolege naj v prihodnjih dneh na vseh šolah v primerni obliki informirajo učence in dijake o poteku in pomenu manifestacije na goriškem Travniku.

Šolniki bodo o manifestaciji razpravljali tudi po posameznih šolah. Ze včeraj je bil sestanek profesorkega zbora na nižji srednji šoli »Ivan Trnko«, na katerem je bil govor tudi o pripravi na enotno manifestacijo, v prihodnjih dneh pa bodo predvidoma sestanki tudi po drugih šolah. S tem v zvezi je sindikat že določil zborna mesta za vse šolske, učne in neučne osebe, ki naj se v nedeljo, 20. maja, zbere ob 10.45 pred Avditorijem v Ul. Roma.

Manifestacija naj bo mogočna

O občutni potrebi, da bi vsak pripadnik naše narodnostne skupnosti dal čimvečji doprinos k uspehu manifestacije za globalno zaščito, je dokaz tudi sledeče pismo organizacijskemu odboru Enotne slovenske delegacije. V njem podaja pisec nekaj razmišljanj in pripomb, da bi manifestacija izzvenela čimbolj mogočno in udarno.

Strinjam se z odločitvijo, da se bo vršila skupna manifestacija vseh Slovencev v Italiji in to na javnem prostoru v srcu Gorice.

Z njo bomo dokazali vladi in italijanskim sodržavljancem našo pripadnost slovenskemu narodu in izpričali zahtevo po takojšnji odobritvi zakona za zaščito manjšine v celoti. Glede same manifestacije bi pripomnil sledeče. Potom nje se na gotov način opredeljujemo za lastno prostovoljno »preštevaneje« (kar si želijo ital. prenapeteži). Iz tega sledi, da naj bi bil ta »tabor« čim množičnej-

ši, ker bi v nasprotnem primeru dali orožje našim nasprotnikom in bi bile posledice neuspeha ali delnega uspeha nastopa veseskozi negativne in bi odmevale še daleč v bodočnost. Zavedati se moramo z vso odgovornostjo važnosti in resnosti take odločitve. Organizatorji bi morali biti v stanju, da na podlagi statističnih podatkov izračunajo vsaj približno število udeležencev. Spomenica - resolucija in govori naj bodo sestavljeni kleno in udarno! Časi moleodovanja in hlapčevstva so davno za nami! Državo, vlado in stranke se poziva naj naredijo konec 40-letnim slepomisenjem, sprenevedanjem in izigravanjem! Matična država naj bolj učinkovito poseže v naš obrambo!

(...) Da povzamem: manifestacija naj bo v resnici množična, ker drugače nam bo bolj škodila kot koristila. Videant consules!

Stanko Medvešek

Od včeraj v gradu Kromberg razstava del Silvestra Komela

V gradu Kromberg v Novi Gorici so včeraj zvečer ob veliki udeležbi občinstva otvorili retrospektivno razstavo Silvestra Komela, novogoriškega umetnika, ki je predčasno preminil lani septembra. Razstavo je otvoril podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Dušan Šinigoj. O Komelovem ustvarjalnem delu je potem spregovoril umetnostni zgodovinar in kritik Stane Bernik.

Razstava bo odprta do konca julija. Kasneje jo nameravajo prenesti v Maribor in tudi v Kostanjevico.

Na pogovoru s časnikarji, ki je bil pred odprtjem razstave, sta ravnatelj muzeja Branko Marušič in urednik Stane Bernik povedala, kako je do nje prišlo. Priprava razstave je potekala nekaj let v sporazumu z umetnikom. To bi bila zanj prva popolna razstava iz več kot dvajsetletnega opusa, saj so ga kljub afirmacijam doma in v tujini, tisti, ki bi morali skrbeti za pripravo take razstave, puščali nekako ob strani, tako v Novi Gorici kot v Ljubljani. Ko je konec lanskega decembra Komel umrl, je bila razstava praktično že pripravljena. Zato je ta razstava tudi sad njegovega organizacijskega dela, kot seveda urednika Staneta Bernika. Veliko dela pri urejanju razstave je imela tudi Nelida Silič - Nemec. Pomagali

pa so tudi zamejci, še zlasti Milko Rener, ki je poskrbel, da je izbral enajst slik, ki so v raznih zbirkah v zamejstvu, ter Jožko Vedrih, ki je pripravil prevode v italijansko nekatere tekstov, ki so v katalogu.

V katalogu razstave najdemo Bernikova razmišljanja o Silvestru Komelu, vrsto ocen, ki so izšle tako v slovenskem kot v italijanskem tisku, pregled njegovih razstav in zelo podroben opis nad 900 Komelovih slik. Ni pa to še vse. Najbrž še tekom časa ko bo odprta razstava, bo izšla bogata in razkošna monografija o opusu Silvestra Komela, za katero skrbi Stane Bernik. V njej bo več kot sto barvnih reprodukcij.

Na razstavi je sedaj v Krombergu 123 Komelovih del. Uredili so jih v vseh prostorih muzeja (razen v prostoru kjer je razstava NOB). Direktor muzeja Marušič je povedal, da je to, po Špicalovi razstavi pred dvajsetimi leti, prva večja razstava za katero je poskrbel goriški muzej. Zahvalil se je vsem, ki so jo omogočili in dejal, da se Nova Gorica z njo poklanja svojemu velikemu umetniku. Goričani bi se spomnili, da je ZSKD pred tremi leti priredila v Avditoriju lepo antološko razstavo del Silvestra Komela, tik predno je v Ljubljani dobil Prešernovo nagrado. (M. W.)

Glasba za mir v Krminu

V Krminu se danes in jutri nadaljuje spored prireditev »Sto glasov za mir«. Kot smo že poročali v prejšnjih dneh, je pobudnik tega ciklusa krminski krožek ARCI skupaj s številnimi drugimi krožki in organizacijami na Goriškem, med katerimi je tudi mladinski odbor SKGZ.

Sinoči so se v občinskem gledališču zbrali predstavniki raznih komponent mirovnega gibanja, ki so pri okrogli mizi razpravljali na temo: Kakšen mir?

Danes in jutri so na sporedu izrazito kulturne in družbene prireditve. Na Trgu 24. Maggio (v primeru slabega vremena pa v občinskem gledališču) bo nocoj ob 20.30 na sporedu glasbeno - folklorna prireditev. Nastopila bo beneška folklorna skupina, pevka Laura, ki bo predstavila latinskoameriške melodije, ter kantavtorja Marko Gruzovin iz

Gorice in Renato Russian iz Krmina. Na istem trgu bo koncert tudi jutri popoldne s pričetkom ob 15. uri. Nastopil bo plesni ansambel, ki bo predstavil vrsto evropskih ljudskih plesov, nato pa se bo na odru zvrstilo kar osem skupin iz Krmina, Gorice in Nove Gorice, ki bodo izvajale rock glasbo, blues in new wave. Neobičajna prireditev bo na sporedu tudi jutri dopoldne, ko bodo od 9.30 dalje v Ul. Novarie pognali v zrak pisane zmaje, simbol miru, medtem ko so rakete simbol smrti.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Danila Jelena, daruje Milica Jelen 15.000 lir za godbo na pihala iz Doberdoba. 15.000 lir za sekcijo društva krvodajalcev, 10.000 lir za kulturno društvo Jezero in 10.000 lir za celico KPI v Doberdoba.

Za gospodarsko zadrugo na Vrhu daruje Jožef Murenec (Vrh 43) 50 tisoč lir.

izleti

Ženski odsek KD Jezero obvešča udeležence izleta na Comsko jezero, da bo avtobus jutri odpeljal ob 4.40 iz Doberdoba. Avtobus bo zatem ustavil na Poljanah, na Palkišču, pri Devetakih ter pri mejnem prehodu Štandrez - Vrtojba. Priporoča se točnost.

razstave

V galeriji la Bottega v Ul. Nizza bodo drevi ob 18.30 odprli razstavo del Giovannija Marcozija. Odprta bo do 24. maja.

kino

Gorica
VITTORIA 17.30—22.00 »Apocalypse sexual«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 17.00—21.30 »Pinocchio«, risanka.
VERDI 17.30—22.00 »Voglia di tenerezza«.

Tržič
EXCELSIOR 18.00—22.00 »Acqua e sapone«.
PRINCIPE 18.00—22.00 »Rusty, il selvaggio«.
COMUNALE 21.00 Koncert komornega zbora iz Tübingena.

Nová Gorica in okolica
SOČA 18.30—20.30 »Nathalie« in ob 22.30 »Mazoh«.
SVOBODA Danes zaprto.
DESKLE 19.30 »Ping pong«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni & Bassi, Raštel 52, telefon 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò, Ul. 1. maggio 94, tel. 73-328.

POGREBI

Danes ob 11. uri Veronika Radinja iz splošne bolnišnice; ob 12.30 Jožef O'blak iz bolnišnice Janeza od boga; ob 13.40 Mirko Devetak iz bolnišnice Janeza od boga; ob 13.40 Justina Terpin iz splošne bolnišnice.

Po oceni sindikata CGIL

Na letošnjem ESPOMEGU ni bilo kvalitetnega skoka

Organizatorji letošnjega sejma Espomego so nasplošno zadovoljni z uspehom prireditve, bodisi zaradi povečane zanimanja obiskovalcev (bilo jih je za tretjino več kakor lani), bodisi z ekonomskim učinkom, ki ga pa je trenutno skoraj nemogoče točno opredeliti, čeprav je slišati, da so na sejmu sklenili za nad dve milijardi lir poslov. Zanimivo bi bilo slišati mnenje razstavljalcev samih. Bolje mnenja, ki so zelo verjetno dokaj različna. Nekoliko drugače ocenjujejo 14. sejem Espomego sindikati, kakor je mogoče razbrati iz daljšega tiskovnega poročila delavske zbornice CGIL. Na seji teritorialnega tajništva so o pravkar zaključeni manifestaciji imeli poglobljeno razpravo. Nedvomno je pozitivno dejstvo o povečanem zanimanju obiskovalcev za blagovni sejem, kakor tudi, da se ta manife-

stacija redno nadaljuje, ugotavljajo sindikati, vendar ostaja še zmeraj odprto vprašanje njenega ovrednotenja. Sejem ima še zmeraj pretežno komercialni značaj, je nekakšna razstava blaga široke potrošnje, namesto prikaz iznajdljivosti, delavnosti in ustvarjalnih možnosti tukajšnjega gospodarstva, bodisi na industrijski, kakor obrtniški ravni.

Kaj storiti, da bi prihodnja manifestacija bila kvalitetnejša? Sindikat CGIL sicer nima čarobne palice, kljub temu pa so izdelali nekaj upoštevanja vrednih predlogov. Eden od pomembnejših je tudi predlog o razširitvi organizacijskega odbora za pripravo 15. sejma Espomego. V odboru naj bi bili predstavniki gospodarskih združenj, industrije obrtnikov in kmetov pa tudi predstavniki delavskih sindikatov.

Leto dni zaporne kazni za spretnega vlomilca

Na eno leto zaporne kazni in 250 tisoč lir globe — kazen je pogojna — so včeraj na okrožnem sodišču v Gorici obsodili 26-letnega jugoslovanskega državljanca Vladimira Kezića iz Varaždina. Obtožen je bil kraje z obtežljivimi okoliščinami in posesti vlomilanskega orožja. Keziću so sodili po hitrem postopku, saj je bil od nedelje zjutraj v priporu.

Policijska obhodnica ga je aretirala v neposredni bližini železniške postaje v Gorici. Kezić je imel v roki precej veliko torbo, ob prihodu policijske obhodnice pa jo je odvrnil ter zbežal. Prav s tem dejanjem je priklical pozornost policijskih agentov, ki so ga kaj kmalu dohiteli in seveda pobrali tudi torbo. V njej so našli šest avtomobilskih radijskih sprejemnikov, dva zvočnika, za 90 litrov bencinskih bonov za gorivo goriške proste cone, žepno svetilko in tudi nekaj vlomilškega orodja. Vse kakor dovolj elementov, da so Kezića odpeljali najprej na kvesturo, potem pa v zapor. Očitno se je Kezić radijskih sprejemnikov polastil šele pred kratkim, saj je preiskovalcem v dveh dneh uspelo izslediti kar pet lastnikov radijskih sprejemnikov.

Zaradi tatvine sta se včeraj pred istim sodiščem zagovarjala Fabio Dorn in Bruno Vigin iz Gorice. Slednji je bil obtožen tudi posesti blaga sumljivega izvora. Iz nekega skladišča naj bi pred skoraj tremi leti ukladla dve namizni svetilki. Izmazala pa sta se dokaj poceni. Sodišče je prekinilo kazenski postopek zaradi kraje, zaradi majhne vrednosti blaga. Glede drugega dela obtožnice (posesti blaga sumljivega izvora) pa apliciralo amnestijo

Nov zaporni nalog za zdravnika Pausija

Nov zaporni nalog za zdravnika dr. Tristana Pausija, ki je bil zaprt že novembra lani, ker je menda od pacientov sprejemal plačila za zdravniške usluge, ki bi jih moral nuditi brezplačno. Pausija so takrat po nekajdnevem priporu izpustili na svobodo po prizivu, ki sta

Nov sedež za tehnični urad in servisno delavnico SIP

Novo gradbišče so pred kratkim odprli na Tržaški cesti, blizu znanega gostišča Nanut. Tu so lani izročili namenu novo telefonsko centralo za južni del mesta, pred kratkim pa so začeli z deli za dograditev drugega objekta za potrebe in po naročilu družbe SIP.

Gradijo namreč sedež tehničnega urada, servisni center in garažo. Ta služba ima zdaj prostore v Ul. Arcadi. Dela bodo dokončali približno v enem letu, vrednost investicije pa znaša okrog milijarde lir.

Stara mama Marica Gravnerjeva na Borjaču je zelo zadovoljna z obiskom prijateljev

MARKO WALTRITSCH

Pri Gravnerjevih na Borjaču na Oslavju imajo že skoraj dva meseca vsako popoldne in zvečer polno obiskovalcev. Ti posedajo okrog miz pred hišo, na terasi za hišo s katere je lep razgled na briške griče in gore okrog goriske kotline, ter v kakšno prtično sobo, da naročijo četrt belega ali črnega dobrega briškega vina. Gravnerjevi so letos, prvič, od pri osmici in prihaja polno ljudi, še zlasti ob prazničnih dneh, kar kaže, da ločijo pri njih dobro vino. Z osemicami je pač tako: ako imaš dobro vino imaš tudi polno obiskovalcev, pa čeprav je osmica še tako oddaljena; če pa ni vino najboljša kakovosti potem te ljudje obiščejo enkrat in nič več. Dva meseca osmice kažete, da so pri Gravnerjevih, ki bodo najbrž osmico imeli odprto še ves maj, rebula in tokaj ter merlot zelo dobri.

Domači pri Gravnerjevih so zelo zadovoljni s tem da prihajajo k njim ljudje, stari znanci od blizu in daleč, pa še drugi ljudje, ki so najbrž prvič v njihovem življenju z glavne ceste na Oslavju zavili na Borjač. Ker je kraju uradno ime »Lenzuolo bianco« jih mnogi sprašujejo odkod to ime. Nekateri so menili, da je šlo za morebitno predajo kakšne avstrijske jedinice med prvo svetovno vojno saj je ta naziv skupine hiš skupno z drugimi na Oslavju rezultat italijanskega pojmovanja prve svetovne vojne na tem predelu Brd. Resnica pa ne bo taka, kajti že 24. maja 1915, ko se je prva svetovna vojna pričela,

so Avstrijci ta de! Gornjega Oslavja zapustili in se utrdili v jarkih, ki so tekli nekaj sto metrov bolj vzhodno od Borjača. Tu se torej niso mogli predati Italijanom. Bolj verjetna bo trditev, da so Italijani ta kraj poimenovali »Lenzuolo bianco« zato ker so avstrijski topničarji v letih 1915-1916 razdejali Borjač z dvema izjemama: Klanjščovo hišo in belim zidom Gravnerjeve domačije. Prav po tem štrlečem belem zidu Gravnerjevih naj bi kraj dobil sedanje uradno ime.

Z gosti se v tej osmici ukvarjajo Milan in njegova žena Stojana, njuna hči Vida in sin Silvan ter seveda stara mati Marica roj. Mikluš, ki ima že 81 let in ki je zelo zadovoljna zaradi stalnega obiska gostov, še zlasti domačinov in prijateljev, ki jo pridejo pozdraviti in se z njo radi pogovarjajo o lepih časih.

Izkoristili smo obisk na Oslavju in srknili kozarčka dobre rebule, da smo se z njo pogovorili o tem kakšne so bile razmere na Oslavju nekoč. Že 60 let je Marica pri Gravnerjevih. Priženila se je iz sosedne hiše ter vzela kot moža Antona Gravnerja, ki ga je poznala že iz otroških let. Sosedstvo, prijateljstvo in sorodstvo med družinama se je kazalo in se še kaže v nenehnem skupnem delu in pomoči na posestvih. Stara mama se spominja časov ko so se otroci z Oslavja peš podajali vsak dan v šolo v Pevmo. V prvem in drugem razredu so morali v šolo kar dvakrat na dan, saj je bil pouk od 8. do 10. in od 13. do 15. ure. »Bili smo več časa na cesti, kot pa v šoli,« nam pove naša sogovornica. V tem razredu je bila

zelo huda učiteljica Kersnikova, ki jih je marsikdaj tepla, v naslednjih razredih, od 3. do 6. pa so imeli si-cer strogega učitelja Prinčiča, ki pa jih je zelo dobro vzgajal.

Okrog hiše so imeli Gravnerjevi vse polno trti, pa še češnje, marelice, hruške in jabolane, pri Gorici pa še nekaj njiv na katerih so pridelovali žito in krompir za domače potrebe. Sadije so nosili na goriški trg v »kaštelih« (jerbasih) položenih na svitku na glavi. Marsikdaj pa so žene in dekleta ob glavni poti čakale dva voznika iz Kojškega, ki sta vršila nekako tovarno službo iz Kojškega do Gorice. Žene so na voz dale »kaštele« polne sadija, plačale prevoznino od vsakega kilograma, same pa pešaleci za vozom na trg v Gorico. Pred prvo vojno so Gravnerjevi prodajali vse vino, že decembra vsako leto, gostilničarju Vecchietu, ki je imel gostilno na Solkan-ski cesti, tam kjer je danes mednarodni prehod. Te hiše danes ni več, uničena je bila med prvo svetovno vojno. Prav v to hišo so se Gravnerjevi zatekli ko je izbruhnila prva svetovna vojna, po nekaj tednih pa so skupno z nekaterimi drugimi družinami s tega konca šli v begunstvo v Ig pri Ljubljani, kjer so ostali do božiča 1919. Ko so se takrat vrnili so našli doma vse razdejano, saj je bil Borjač več kot leto dni prav na fronti. V nebo je štel le bel zid.

Domačijo so seveda takrat obnovili, oziroma zgradili novo stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje, vendar nekaj metrov stran od prejšnjega. Trdo je bilo delo kot je bilo trdo delo v vinogradih, ki so jih naj-

prej morali očistiti granat in šrapnelov. Pa je šlo. Gospodar Anton je našel tudi čas, da je bil v podgorskem občinskem svetu (Oslavje so takrat sodile v podgorsko občino) do razpusta občinske avtonomije in priključitve tega kraja goriški občini. Anton se je poročil z Marico Miklušovo kmalu po vojni, skupno sta na novo uredila posestvo. Takrat ni bilo traktorjev ali drugih sodobnih pripomočkov, vse je bilo treba napraviti na roko oz. s pomočjo vprežne živine. Pri Gravnerjevih so imeli konje, kasneje vola, pa še nekaj krav. Nekaj krav imajo še danes v štali, in so med redkimi, ki imajo še nekaj živine. Morali so takrat najti tudi druge kliente, kajti Vecchietove gostilne ni bilo več. Vino so prodajali gostilničarju Manfredi v Volčah pa gostilničarju Bensi, ki je imel gostilno v Gorici, tik onkraj pevskega mosta.

Šlo je, kot je šlo tudi po drugi svetovni vojni, ko je bila kriza hujša. Takrat so vino prodajali raznim trgovcem, nekaj let so sami imeli osmico pri sorodnikih na Livadi v Gorici. Na Oslavje so takrat sami hodili s tovarnjaki trgovci tako po grozdje, češnje in drugo sadje ter tudi vino. Seveda so vse to morali prodajati po nizkih cenah. Drugačne poti tudi ni bilo. Kasneje so vino z lahkoto prodajali drugam.

Letos pa so se odločili odpreti osmico. Zadovoljni so, pa čeprav je takšno dvomesečno delo naporno, saj morajo poleg dela z gosti opravljati še vse drugo delo na gruntu, mlada pa sta zaposlena v mestu in pomagata zvečer.

V Krminu enoteka briških vin

Ceprav imajo v Gradišču enoteko La Serenissima, ki je deželnega značaja in je bila ustanovljena prav z namenom, da širi poznavanje in vrednotenje vseh vin naše dežele, ostaja Krmin prestolnica briških vin. Tega se v tem kraju dobro zavedajo in si tudi v tem smislu prizadevajo. Ne toliko radi prestiža, ampak in predvsem zaradi pomembnosti vinogradništva v gospodarski strukturi kraja. Kmetijstvo in vinogradništvo sta namreč med najpomembnejšimi panogami, zlasti še v zadnjih letih, ko postaja kriza industrijskega sektorja vse bolj izrazita.

Že dalj časa si v Krminu tamkajšnji vinogradniki, ob podpori upraviteljev, prizadevajo za ustanovitev enoteke briških vin. Prvi konkretni koraki do tega cilja so bili storjeni pred kratkim z ustanovitvijo zadruge, ki bo skrbela za odprtje take ustanove, ki bo imela sedež v palači Locatelli. Občinska uprava, ki je tudi pristopila v zadrugo je za uresničitev pobude že zagotovila del finančnih sredstev, ki jih bodo uporabili predvsem za adaptacijo prostorov. Odločilen pa bo prispevek iz Goriškega sklada.

prispevki

Za goriško sekcijo združenja prostovoljnih krvodajalcev so v razne namene darovali: druž. Locardi 50 tisoč lir, prijatelj pok. Giancarla Di Biaggia 170 tisoč lir, Marina in Domenico Munafò 50 tisoč, Ada in Guido Gaier 30 tisoč, Nives Pirih vd. Schiavo 30 tisoč, Milovan Bressan 15 tisoč, Virgilio Maniaco 15 tisoč, krvodajalci Ermanno Janez Innamorati, Emil Klavčič, Izidor Prinčič, Renato Sinigoi, Vittorio Dani in Marino Vouk 72 tisoč lir.

Tako pravijo pri ustanovi Pro loco

Datum za folklorno prireditev je določen - težave so glede kraja

Tradicionalni mednarodni folklorni natečaj in parado bodo v Gorici letos priredili že 19. zapored. Določili so tudi datume te osrednje goriske poletne prireditve, ki bo od 24. do 26. avgusta. Ve se datum, ne ve pa se, kje bodo priredili folklorne nastope. V prejšnjih letih so namreč natečaj prirejali v telovadnici UGG, ko je ta postala neuporabna so ga preselili v telovadnico v dolini Korna, lani pa je bil na grajskem dvorišču. Mnogi se letos zavzemajo, da bi ga zopet priredili na gradu, v nasprotnem primeru pa bi morali spet v telovadnico pri Kornu.

S tem v zvezi nam je predsednik ustanove Pro loco poslal v objavo pismo, ki ga je 13. aprila letos odposlal goriskemu županu, predsednikom pokrajinske uprave, turistič-ne ustanove in trgovinske zbornice za turizem. Doslej predsednik Pro loco dr. Sergio Piemonti ni še prejel odgovora.

Zakaj pismo krajevnim upraviteljem? Dr. Piemonti ugotavlja, da je lani folklorna prireditev žela odlični uspeh, ne samo z umetniške plati, ampak tudi iz finančne, saj je omogočila sanacijo pretežnega dela deficit, ki ga je prireditev nabrala v prejšnjih letih. Odgovor je treba po njegovem iskati v posrečeni izbiri lokacije na gradu in vzporedni prireditvi Vin mondo.

Glede slednje ugotavlja Pro loco, da bi jo bilo koristno ponoviti, seveda z upoštevanjem izkušenj iz lanskega leta, da se odpravijo nekatere pomanjkljivosti. Tako vinska prireditev, kot folklorni natečaj, pa naj bi »potekala na gradu. Po eni strani bi to prispevalo h kulturni in turistični valorizaciji tega objekta, po drugi strani, pa bi ta folklorna prireditev našla na grajskem dvorišču idealno lokacijo in naravni scenarij.

Glede tega predloga verjetno nihče ne bi nasprotoval. Toda problem nastaja ob ugotovitvi, da je za sled-

njo rešitev nujna postavitev nekaterih objektov, ki naj omogočijo potek folklorne in drugih kulturnih prireditev v poletnih mesecih na gradu. Potrebna je namreč postavitev stalne električne kabine, higienskih naprav, odra in pokrite grajskega dvorišča za uporabo ob slabem vremenu. Za ta dela naj bi krajevne urave črpale finančna sredstva iz lastnih proračunov iz Goriškega sklada in iz deželnih zakonov, ki predvidevajo prispevke v te namene.

Problem se ne postavlja samo v zvezi s folklorno, ampak tudi z drugimi gledališkimi, filmskimi in glasbenimi prireditvami na gradu. Za 23. junij je na primer predviden koncert svetovno znanega flavtista Severina Gazzellonija. Če ne bodo do tedaj gotovi potrebni objekti, bodo po vsej verjetnosti prenesli koncert v dvorano deželnih stanov, ki pa ne zmore dosti več kot 100 oseb. Res škoda, za to in za bodoče prilžnosti.

V spomin Lojzetu Šavliju

Pokojni Lojze Šavli, ki je preminil v začetku aprila v Celju, je bil med najbolj prizadevnimi antifašističnimi borci. Rodil se je 20.5.1907 v Ušniku pri Volčah, kjer je delal v očetovi opekarni. Zelo mlad se je angažiral v PD, ki je združevalo Ušnik, Ciginj, Kozaršče, Selo in Rute. S svojo zagnanostjo je ogreval dejavnost članov PD in se je izkazal pri reševanju knjižnice in inventarja, da ga fašisti ob ukinitvi niso uspeli sežgati. Na pobudo Zorka Jelinčiča so PD nadomestili s tajnimi izleti, ki jih je Lojze mnogo organiziral na tolminske hribe in gore, v Benečijo in Kanalsko dolino, da so izletnikom v zavetju gora nemoteno predavali. Z. Jelinčič, T. Majnik, Zmago Krašna in drugi.

Z letom 1927 je Lojze postal vodja tajne celice v Ušniku in raznašal celicam sosednjih vasi ilegalni tisk Borbo, Svobodo, Istra kliče, ter Avanti, Unità, La Giustizia e Libertà itd., zadnje tudi antifašistom v Italijo. Literaturo mu je dostavljali T. Majnik iz Volč, po letu 1930 pa tigrovec iz Čadrga in Danilo Zelen s svojo trojko med sestanki na Šentviški gori ter na Bukovem, Fani Obid.

Pomembno vlogo je Lojze odigral pri razdeljevanju letakov za sabotiranje fašističnih volitev 24.3.1929 in

Gortanovih fotografij po usmrtitvi v Pulju 1929. Že pred letom 1927 in vse do pobega 1937 je Lojze raznosil velike količine prvih korakov, Kolačkov in knjig Goriške matice, ki so jih fašisti surovo plenili. Po knjige in po ilegalni protifašistični tisk so hodili k njemu Stanko Ušnik in Tone Pervanja s Šentviške gore, G. Pernel in D. Kacin iz Cerklja, Fr. Sivec iz Smata, Iv. Sovdat iz Ladri, Kurinčič iz Idrškega, Kamenšek iz Ročinja, Fr. Šavli iz Zatočmina itd. Vsem ga je tudi nosil. Vzpostavil je ponovno zveze po aretacijah 1930.

Lojze je sodeloval tudi v KPI in z Jožkom Srebrničem, dokler je bil na svobodi, in s Francem Šavlijem - Medvedom, ki sta organizirala izlete in izmenjevala literaturo. V Solkanu je prejemal Delo, letake in neko snov za kresove za 1. maj. Pred aretacijo je leta 1937 pobegnil v Jugoslavijo. Z bratom Filipom sta se v Stopercah preživljala s prevozništvom. Med NOB je sodeloval kot terencec. Gestapo ga je precej časa držal v celjskem Piskru, kar je tudi objavil. Za napad na žandarmerijsko postajo v Majšperku je on vozil partizane. Teh nekaj besed le v grobem prikaže njegov boj za osvoboditev domovine, ki jo je vneto ljubil.

TONE RUTAR

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

139.

Osojnik je resno rekel: »Petnajst nabojev, petnajst Lahov! Za vsakega samo en naboj! Če boste tako streljali, boste kmalu prišli do novega orožja in municije!«

Osojnikova dekleta so jih oskrbela s hrano, potem so odšli. Tudi Osojnikova domačija je bila v nevarnosti. V zadnjem času so jo vojaki že tretjič preiskali.

Iz zaselka vzhodno od vasi je gledala stebra dima in ognja Kristina z Verico in Janezkom. Kot plaha ptička sta se tiščala starejše sestre, ki ju je pripeljala k sorodnikom s prošnjo, da bi ju skrili. Otroka sta jokala. Vedela sta, da so sedaj brezdomci. Strah ju je bilo trenutka, ko bo sestra odšla in bosta ostala sama pri žlahti. Kristina je jokala z njima vred. Tudi ona je bila nemočna in razočarana. Kam naj spravi uboga malčka, ki si ju nihče ne upa vzeti pod streho? Vsakdo se je bal, da se bodo Italijani znesli nad njim.

Končno je le našla sorodnika, ki je bil pripravljen tvegati.

Nič bolje se ni godilo Pavletu in Jožetu. Konje sta oddala tam, kjer je naročila mati. V zaselku še ni bilo Italijanov, toda bili so povsod drugje, tako da si niti domov nista upala. Zvečer sta že zvedela, da so odpeljali mater in da je njun dom spremenjen v ruševine. Prenočila sta na seniku pri kmetu, kjer sta pustila konje. A tudi tu so jima povedali, da morata stran...

XXX.

Varnostni komisar Losanna je bil ves iz sebe od veselja, da je dal požgati Bečanovo domačijo ter obračunal s starima dvema. Imel ju je namreč za povzročitelja vsega zla v tistih krajih, ker sta vzgojila otroke v upornike. Zdaj so uničevalne strasti v njem še bolj razplamtele.

Njegov urad je posredoval, da so policijska poveljstva in vojaške enote dobile iz Rima posebna pooblastila, proste roke pri strahovanju upornega ljudstva. To je bila fašistična »carta bianca.«

Vas z imenom Trdnjava nad reko je treba uničiti, je sklenil Losanna. Tako bo njegovo desetletno delo kronano z uspehom, ki mu bo v posebno zadoščenje. Usoda se slej ali prej nasmehne vztrajnim, ki so njeni izbranci. Obračun z Bečanovimi je migljaj usode, ki bo pomagal zatreti upor. S tem dejanjem si bo pa ja prislužil posebno pozornost gospodov v Rimu — drugače naj gredo k hudiču! Nadejal se je, da ga bodo obdali s sijem slave in časti. Ta obračun je zanj velika priložnost, kakršna doleti človeka tako redko kot velika ljubezen. Večina ljudi tega nikoli ne doživi...

Prav je tem barbarom, si je ponavljal. Če niso pri njih nič zalegle besede, bosta zalegla svinec in ogenj! S konico meča jim bodo zmagovalci delili pravico. Takoj po vrnitvi s kazenskega pohoda je v dnevnik zapisal misel, ki bi jo bil rad v primerni obliki povedal duceju:

»Moč države, katere temelj sta diktatura in totalitarni sistem, sloni na soglasju, če ne na resničnem, pa vsaj na navideznem. To soglasje, ali bolje rečeno, sozvočje sil, ki vse delujejo v smeri enega samega cilja, mora država nenehno razglašati z bučno propa-

gando, ki pregluši in po potrebi ubije tudi vse druge resnice.

Javen upor posameznika ali kakšne skupine, četudi majhne, razbline to iluzijo, ki ohranja red in drži množico v pokorščini, v nič.

Zato mora biti država moči občutljiva nasproti tistih redkih posameznikov ali skupin, ki premagajo strah in si upajo dvigniti glas ali celo orožje za razglasjanje svoje resnice.

Te ljudi je treba neusmiljeno uničiti in jih izžagati kot gnojen tvor na telesu narodnih in državnih smotrov. Taki ljudje, čeprav jih je samo peščica, učinkujejo namreč kot hud strup, ki ga je nekaj kapljic dovolj, da pokvari sode zdrave vode.

Škoda, da vojaki niso politiki. Kdo bo prepričal generale, da ni sramotno vreči velikanske moči na neznanost peščico upornikov, in zadušiti iskro, ki lahko zaneti plamen! Kdo pa obvlada požar, ko se razdivjajo njegove sile. Nihče! Prav tako je z ljudmi, ki jih zajame vstaja! Proti njim tudi smrt nič ne zaleže!

Ob teh mislih je začutil v sebi duha starih Rimljanov, ki se je kalil v krvi upornih ljudstev, tako kot so kalili meče, ki so jih, v ognju razžarjene, zadirali v telesa ujetnikov in sužnjev...

Ob koncu razmišljanja je v oklepaju zapisal:

»V spoznanju te resnice je skrit paradoks, da država le ni tako močna, kot si misli! Čim bolj je komplicirana, tem bolj je ranljiva...« To ga je spominjalo na vlak z nemškimi piloti: z golimi rokami ga je iztiril neki kmet, ki ga še niso odkrili...

Odložil je pero in se zamislil. Od potencialnih zlikovcev, ki jih je imel v kartotekah, bi to lahko starih samo Karlo, upornik, ki je ubil njegovega Zanjija... ta ima morda dovolj moči za tako veliko usmrtitev in morda še kdo drug, ki ga še ne pozna...

Današnja kolesarska dirka po Toskani Priprava na bližnji »giro«

FIRENCE — Današnja kolesarska dirka po Toskani (232 kilometrov s tremi vzponi) bo 140 nastopajočim služila predvsem kot priprava na bližnji »Giro d'Italia«, ki se bo pričel čez pet dni, poznavalcem pa bo omogočila, da podrobneje pripravijo seznam favoritov za veliko italijansko etapno dirko.

Toskanska prireditev je že pred svojim startom izgubila enega izmed svojih glavnih protagonistov. Moserja, ki je to dirko osvojil že štirikrat, namreč ne bo. Spet pa bo na progi, (po odstopu na kolesarski dirki po Španiji) Giuseppe Saronni. Zanj vlada tudi največje pričakovanje, saj praktično nihče ne ve, ali je bivši svetovni prvak v dovolj dobri formi za »giro«.

Richter odličen

V prvem dnevu mednarodnega plavalnega mitinga »Settecolli« v Rimu je Vzhodni Nemec Dirk Richter na razdalji 100 m hrbtno s časom

56''18 le za 24 stotink sekunde zgrešil lastni evropski rekord. Glede na to, da se je plavalna sezona pravzaprav šele začela, je njegov dosežek res odličen.

Precej pa je številne gledalce razočaral Italijan Franceschi, ki je na OI v Los Angelesu kandidat najmanj za dve kolajni. Franceschija je na razdalji 400 m mešano krepko premakal Vzhodni Nemec Jensen.

● **TENIS** — Na turnirju šampionov v Forest Hillsu je šestnajstletni Američan Krickstein v osmini finala presenetljivo premagal rojaka Gerulaitisa s 6:1, 6:3. Ostali rezultati: Connors (ZDA) - Saltz (ZDA) 6:3, 6:0; Lendl (ČSSR) - Krishnan (Ind.) 6:2, 3:6, 6:1; Meister (ZDA) - Edwards (JAR) 6:3, 6:1; McEnroe (ZDA) - Denton (ZDA) 6:3, 6:2; Kriek (ZDA) - Levine (JAR) 6:3, 7:6; Arias (ZDA) - Pate (ZDA) 3:6, 7:6, 6:2; Drewett (Avstral.) - Testerman (ZDA) 7:6 in 7:5.

Pred enotno manifestacijo 20. maja v Gorici Naši športniki so bili vedno aktivni v boju za doseg narodnostnih pravic

Italijanske oblasti so že takoj po koncu prve svetovne vojne začele svojo raznarodovalno politiko do Slovencev na našem področju in so

so se še vedno ustanovljala slovenska športna in telovadna društva, ki so bila tista, ki so se tudi takrat borila za ohranitev narodnostnih pravic Slovencev. Najbolj številna so bila telovadna društva, ki so delovala v okviru Sokola, ki je bil trn v peti fašističnim oblastem, katerih privrženci so z vandalskimi akcijami skušali onemogočiti delovanje Sokolov. Kljub temu pa so bili slovenski športniki takrat aktivni v različnih športih in so imeli tudi večkratna medsebojna srečanja.

Kot takrat morajo biti tudi danes slovenski športniki in trenerji aktivni v boju za doseg narodnostnih pravic, kot jih predvideva tudi italijanska ustava.

Na sliki: nogometaši Sv. Ivana in Mladinskega društva Prosveta z Opčin pred tekmo 19. decembra 1926.

Za našo ekipo je končno napočil čas sklepnega boja za napredovanje V Pistoii jadranovci v popolni postavi

Končno je napočil trenutek, ki smo ga vsi pričakovali že od vsega začetka letošnje sezone. Jadran se je uvrstil v »play-off«. Pot je bila dolga, težavna in negotova. Mnogi so že mislili, da z napredovanjem ne bo nič. Pa vendar so »plavi« stnili svoje vrste in si s sijajno igro v povratnem delu prvenstva zaslužili vstop v končno letošnje kakovostne in izenačene lige.

Zagarjevi varovanci imajo sedaj pred sabo dejansko najbolj delikatno prvenstveno fazo. Tekma v »play-off« terja od igralcev izredno pripravo. V teh srečanjih se napetost, obremenjenost in utrujenost stopnjujejo ob skrajnih meja. Atmosfera »play-offa« ni primerljiva z nobeno prvenstveno tekmo. To je zadnji boj najboljših za napredovanje in vsaka malenkost je v taki situaciji lahko odločilna za uspeh enega ali drugega tekmeča. Zagarjevo moštvo se bo za napredovanje kosalo s prvouvrščeno ekipo. Maltinti iz Pistoie je letos dokazal, da je resnično popolna celota s kvalitetnim igralskim kadrom ter s profesionalnim klubskim ustrojem

po zgledu italijanskih prvoligašev. Kot vsi vedo, bodo imeli košarkarji iz Pistoie v primeru tretje tekme prednost nastopanja na lastnem igrišču, kar je vedno pomembno za vsako moštvo, še zlasti v takih okoliščinah. Jadran bo v Pistoio odpotoval v popolni postavi, saj se bo moštvo priključil tudi Robert Daneu, ki je v

zadnjih dveh srečanjih izostal zaradi poškodbe. Poleg tega bo na pot z jadranovci krenila pravcata karavana navijačev, ki bodo v teh odločilnih trenutkih glasno in zavzeto bodrili svoje moštvo. In prav pomoč zvestih navijačev bo tokrat toliko bolj potrebna in koristna našim fantom. Skrita želja nas vseh je, da bi Ja-

dran osvojil zmago v Pistoii, saj bi to učinkovito vplivalo na motivacijo naših košarkarjev pred domačim srečanjem. V Pistoii ne bo lahko, oba tekmeča sta kvalitetni in izkušeni postavi, ki bosta svoje prave adute pokazali šele sedaj. Na dlani je, da so domačini v prvem srečanju favorizirani, še enkrat pa poudarjamo, da so »play-off« poglavje posebej, v katerem izgubijo na veljavi tudi ustaljena pravila in predvidevanja. Našim fantom iz srca voščimo uspeh v Pistoii. Srečanje med moštvom Maltinti in Jadranom bo v telovadnici Auditorium — Ul. Panconi s pričetkom ob 18.30. (Cancia)

ŠZ Jadran

obvešča, da je za jutrišnji avtobusni izlet v Pistoio na razpolago še devet prostih mest. Interesenti naj se zgledajo v trgovini čevljev Malalan na Opčinah ali naj pokličejo na telefonsko številko 212-136.

Odhod avtobusov bo ob 8.00 z Opčin, ob 8.15 s Proseka in ob 8.30 iz Nabrežine.

Jadranovci so med tednom odigrali trening tekmo z Bicom

12. IZVEDBA DOSP Danes v Postojni športno-kulturno srečanje dijakov

Kot smo že poročali bo danes v Postojni 12. izvedba dijaškega obmejnega srečanja Primorcev DOSP. Prireditve se bodo udeležili dijaki višjih srednjih šol z obeh strani meje, obsegala pa bo pretežno športni, delno pa tudi kulturni spored s slikarskim ex tempore in literarnim natečajem.

Organizacija DOSP pripada vsako leto enemu izmed nastopajočih krajev, letos pa je bila poverjena Postojncanom, ki so vložili veliko truda, da bi bila prireditev čim uspešnejša. Športni del DOSP, za katerega vlada največ zanimanja, bo v jutranjih urah, nagrajevanje pa bo predvidoma okrog 17. ure.

● **ODOBJKA PLAY OFF** — Danes bo v Bariju na sporedu povratna finalna tekma play off v italijanskem ženskem prvenstvu med Victor Villageom in Teodoro iz Ravenne, ki je v prvem srečanju slavila s 3:0. Pri moških bo povratna tekma med Santalom in Kappo iz Torina v torek v Parmi. V Turinu je zmagala Kappa s 3:0.

7. mednarodni rally Saturnus od Ljubljane do Portoroža Na startu posadke iz sedmih držav

LJUBLJANA — Ljubiteljem avtomobilističnega športa, še posebej rallyja, se danes ponuja priložnost, da na cestah v Slovenskem primorju vidijo na delu vse najboljše jugoslovanske voznike rallyja, ki bodo skupaj z 49 posadkami iz tujine merili moči na sedmem mednarodnem rallyju Saturnus, ki je dolg 450 km z 212 kilometri hitrostnih preizkušenj.

Tekmovanje se bo začelo danes ob 12. uri v Ljubljani. Tekmovalci bodo nato vozili šest hitrostnih preizkušenj v okolici Vrhnike in potem nadaljevali pot do Portoroža, kamor bo prvi avto pripeljal na cilj prvega dne rallyja ob 19.30. Cilj bo na portoroškem kartodromu. Drugi del rallyja se bo začel ob 21.30 v portoroškem Kaštelu v središču mesta, tekmovalci pa se bodo potem pomerili na treh različnih hitrostnih preizkušnjah, vsako pa bo do prevozila trikrat. Hitrostne preizkušnje bodo v Pomjanu, Marežgah in Olmu. Cilj rallyja bo v nedeljo ob 2.30 v Portorožu.

Gledalci bodo vsekakor prišli na svoj račun, saj bo po pričakovanjih boj za prvo mesto izredno hud in izenačen. Na startu bo nekaj zelo atraktivnih avtomobilov kot renault 5 turbo, dva mitsubishija lancer 2000 T, trije porscheji 911 SC, saab 99 turbo, dva opela ascona 400, opel manta 400, dva talbota samba rallye, trije moskviči 2140 rallye.

Tekmovalci prihajajo iz sedmih držav: Italija — od tod je kar 23 prijavljenih posadk —, Avstrija, ZRN, ČS SR, SZ, Švedske — prvič bo na rallyju Saturnus sodeloval voznik iz države, kjer imajo celo vrsto odličnih rally voznikov — in Jugoslavije. Tako se nam nocoj obeta res zanimiva in ogleda vredna prireditev, ki šteje v tekmovalcu Alpe Adria pokal — sedaj v tem tekmovalstvu vodita Italijana Colombi in Mattanza — in za jugoslovansko državno prvenstvo.

V nedeljo tudi motokros za pokal AA

V nedeljo bo na motokros stezi na Tinjanu zanimivo tekmovalstvo za po-

kal Alpe-Jadran. Na prenovljeni tekmovalni progi se bodo pomerile reprezentance Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine. V reprezentanci Slovenije bo nastopil tudi član AMD Koper Silvin Venjak. Start 1. dirke bo ob 14. uri.

V odmoru med prvo in drugo dirko bo v organizaciji Avto-moto touring kluba Koper tudi republiško prvenstvo v motokrosu.

Poleg zanimive prireditve na Tinjanu pa bo v soboto in nedeljo na teniških igriščih Bonifike v Kopru zvezni teniški turnir za pionirje in pionirke v kategoriji do 12 in 14 let. Turnir šteje za jugoslovanske teniške točke, največ zanimanja med domačimi ljubitelji tenisa pa vlada za nastop slovenske pionirske prvakinje Tanje Černe iz Portoroža.

Na pokalu prijateljstva

Jadralci Sirene v Celovcu

V zgodnjih jutranjih urah je danes odpotovala v Celovec trojica jadralcev v razredu optimist Tržaškega pomorskega kluba Sirena.

Kadeti Andrej Ferfolja, Karlo Fergolia in Marko Debeljuh se bodo danes in jutri udeležili prve regate, v treh preizkušnjah, veljavne za Pokal prijateljstva.

Pokal prijateljstva se že vrsto let odvija v sodelovanju treh držav: Avstrije, Jugoslavije in Italije. Naslednji dve regati bosta junija v Trzinu in avgusta v Kopru. (A.D.)

Ženska odbojka v okviru mladinskih iger »Kosovel« v finalu ugnal »Gregorčiča«

Openska nižja srednja šola »Srečko Kosovel« je včeraj dosegla novo uveljavitev v okviru mladinskih iger. Dekleta so namreč na finalnem turnirju v ženski odbojki, ki se je odvijal v šoli Stuparich, osvojila naslov pokrajinskega prvaka in tako ponovila uspeh, ki so ga pred slabim tednom v isti konkurenci zabeležili fantje. Če pomislimo, da openski dijaki in dijakinje prednjačijo tudi v rokometu, lahko zapišemo, da je bil »Kosovel« letos ena najbolj uspešnih, če že ne najuspešnejša šola na Tržaškem v okviru mladinskih iger.

Tudi letošnji finale v ženski odbojki, kot že lanski, je potekal v znamenju slovenskih šol. V finalu so se namreč dijakinje »Kosovel« pomerile s predstavnicami dolinske nižje srednje šole »Gregorčič«. Obe naši

ekipi sta v polfinalu izločili italijanski šesterki. Medtem ko Dolinčanke s šolo »Campi Elisi« niso imele težav, so se morale Openke potruditi, preden so strle odpor dijakin »Bergamas«.

Finalna tekma med našima šolama je bila daleč najbolj kvalitetna in tudi zelo živahna. Predvsem velja pohvaliti Dolinčanke, ki so se v polju in na mreži objektivno boljšim nasprotnicam upirale več kot dobro in so bile celo na pragu presenečenja, saj so po zmagi v prvem setu v nadaljevanju že vodile s 7:0, zlasti po zaslugi močnih servisov. »Kosovel« pa je dotlej zelo slabo sprejemal, povrhu pa še grešil celo vrsto servisov. Ko so se Openke končno prebudile je njihova premoč prišla kmalu do izraza in čeprav je bila igra

Na šahovskem brzoturnirju ZŠŠDI Brez večjih presenečenj

Rednega mesečnega šahovskega brzoturnirja, ki ga prireja šahovska komisija ZŠŠDI se je udeležilo 13 šahistov, osvojil pa ga je mojster Božidar Filipovič z 12 točkami na 12 možnih. Prvokategornik Egon Pertot je izgubil le neposredno srečanje z zmagovalcem in tako pristal na drugem mestu, tretje mesto pa je osvojil drugokategornik Dušan Jelinčič, ki je izgubil le partiji s prvima dvema uvrščenima. Četrto in peto mesto si delita Pino Rudež in Drago Antončič, ki pa sta izgubila po štiri partije.

Šesto mesto je osvojil Bruno Jankovič, sedmo pa Zlatko Jelinčič, ki je silovito začel s serijo šestih zaporednih zmag. Spodnji del lestvice je zavzela osnovnošolska in srednješolska mladina, ki se je večkrat enakovredno borila z bolj izkušenimi igralci.

Popolna končna lestvica je sledeča: 1. B. Filipovič 12 točk; 2. E. Pertot 11; 3. D. Jelinčič 9,5; 4. - 5. P. Rudež in D. Antončič 8; 6. B. Jankovič 7; 7. Z. Jelinčič 6; 8. - 9. F. Benedetič in T. Hmeljak 4; 10. S. Hrovatin 3,5; 11. M. Debeljuh 3; 12. M. Petaros 2 in 13. Vesna Pahor 0 točk.

Naslednji, junijski šahovski brzoturnir bo obenem tudi zamejsko šahovsko prvenstvo, ki se bo tokrat odigralo v enem samem turnirju, obratno kot lani, ko so se sešeli rezultati štirih turnirjev.

Lep uspeh naših mladih šahistov

V tržiški športni palači (Drevored Cosulich ob Ul. Rossini) bo jutri ob 9.30 deželni finalni šahovski turnir osnovnošolcev in nižjesrednješolcev. Na turnirju bodo številčno in kvalitetno zastopani tudi slovenski učenci in dijaki. Na kvalifikacijah, ki so bile pred dnevi, so se namreč naši predstavniki dobro obnesli. V kategoriji osnovnošolcev je med 18 udeležencev zmagal Marko Posega s 6,5 točke pred Igorjem Filipčičem s 6 točkami. Marko Debeljuh, Iztok Bajc in Valentin Franca si s štirimi točkami delijo 4. do 8. mesto. Vsi se bodo udeležili finalnega turnirja v Trzinu.

V kategoriji srednješolcev pa je odlično tretje mesto dosegel Tom Hmeljak s 5 točkami na 7 možnih, medtem ko sta v isti kategoriji na Gorškem zmagala dijaka Stefani in Božič.

ODOBJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

Sloga Bar Alex — Ferroviario 3:1 (13:15, 15:9, 15:8, 15:6)

V prvi tekmi za napredovanje v D ligo je Sloga Bar Alex dokaj prepričljivo odpravila svojega nasprotnika.

Jutri konec prvenstev v amaterskih nogometnih ligah

Usoda Vesne bo odločena prav v zadnjem kolu

V nedeljo se bodo končala amaterska nogometna prvenstva. V vseh treh ligah bodo igrali pare zadnjega povratnega kola. Medtem ko je v tretji amaterski ligi, kar se tiče napredovanja že vse odločeno, za San Sergio in Poggio, pa se bodo za tretje razpoložljivo mesto potegovali Olimpia, Torriana in Begliano. V drugi amaterski ligi pa bo posebno kolo odločalo ali bo napredoval Vermegliano ali Zaule, izpadla pa bo trojica Kras, ali Opicina Supercaffè in Primorje. V prvi amaterski ligi bodo prav izidi zadnjega kola odločali o končnem zmagovalcu in določili katera bo tretja ekipa, ki bo skupaj s Tisano in Isonzom Turriacom nazadovala v drugo amatersko ligo. Poglejmo, kako bodo igrale naše enajsterice v zadnjem kolu letošnjega prvenstva.

1. amaterska liga

VESNA — PONZIANA

Križani si lahko zagotovijo obstanek v ligi le, če premagajo Ponziano, seveda pod pogojem, da tudi San Canzian izgubi doma proti San Giovan-

Valter Pipan (Vesna)

niju. Vsaki drugi izid bi namreč matematično izločil Križane, kot smo že obširno poročali v našem listu v četrtki, kajti v primeru, da San Canzian le remizira, mora Vesna zmagati kar s šestimi goli razlike, če si hoče

zagotoviti obstanek v ligi. Kot vidimo je torej položaj kriške enajsterice res dramatičen, vendar Križani nikakor ne smejo položiti orožja, kajti vse se lahko zgodi. Prav zaradi tega vodstvo Vesne poziva navijače, da v nedeljo v velikem številu pridejo bodrit ekipo, ker zna biti pomoč navijačev v tem odločilnem srečanju izrednega pomena.

2. amaterska liga

ZARJA — KRAS

Izid nedeljskega derbija v Bazovici bo le prestižnega pomena. Ekipa Krasa je namreč prejšnjo nedeljo bila matematično obsojena na izpad in to je seveda psihološko precej vplivalo na nogometaše, kljub temu pa smo prepričani, da bodo kraševci reagirali, ker nobena od naših ekip ne želi izgubiti derbija, saj gre tu v prvi vrsti za prestiž. Res je, da je treba upoštevati trenutno vzdušje, ki vlada v taboru Krasa po izpadu iz lige, vendar tudi v vrstah Zarje ni več tiste zagrizenosti in koncentracije, ki je bila v prvem delu prvenstva, ko so Ba-

zovci z golom Egona Fonde premagali Kras v Repnu.

PRIMORJE — OPICINA

Prosečani bodo zaključili letošnjo povsem neuspešno prvenstvo na domačih tleh, kjer bodo gostili Opicino. Kljub temu, da so Openci v tem zaključnem delu povsem odpovedali in si s tem zapravili napredovanje v višjo ligo, mislimo, da ne bi smeli imeti težav proti Primorju, ki bo tokrat moralo na igrišče brez Puglieseja in Chizza, ki sta izključena.

3. amaterska liga

BREG — SAN LUIGI

Tudi Breg se bo v nedeljo poslovil od svojih zvestih navijačev. V Dolino bo prišla v goste solidna ekipa San Luigi, ki seveda računa na celotni izkupicek, s katerim bi si zagotovila četrto mesto na končni lestvici. Zato mislimo, da bi ena točka predstavljala za Breg v tem zaključnem nastopu že lep uspeh, čeprav bolj optimistični navijači računajo celo na zmago.

B. R.

Odločilna tekma borovih odbojkarjev

Bor JIK Banka pred vrati C-2 lige

Ta konec tedna bosta na sporedu dve zanimivi odbojarski tekmi. V Pordenonu bo Bor JIK Banka igral povratno tekmo z domačimi Gasilci za napredovanje v C-2 ligo, v Dolini pa se bosta srečali ženski šesterek Brega in Sloge za pokrajinski naslov »Under 15«.

Odbojkarji Bora JIK Banke so na najboljši poti, da se po enem letu spet vrnejo v C-2 ligo. V prvem srečanju v Trstu so naši fantje zmagali s prepričljivim 3:0 in nasprotniku prepustili samo 27 točk in s tem napravili dober korak za in s tem napravili dober korak za kakovostni skok. Ob koncu regularnega prvenstva so Gasilci v desetih nastopih petkrat zmagali in prav tolikokrat tudi izgubili. Z 10. točkami so obtičali na 4. mestu končne le-

stvice. Tako kot med prvenstvom je pokazal že prvi nastop v Trstu, da odbojkarji iz Pordenona niso slabi, a v najbolj kritičnih trenutkih ne znajo uspešno reagirati in spremeniti poteka srečanja v lastno korist. Drugače povedano, nimajo zaupanja v lastne moči.

Pred povratnim srečanjem pa nam je standardni igralec prve borove postave Sergij Stančič povedal naslednje: »Upam, da bomo nastopili skoraj popolni, vprašljiv je samo nastop Iva Marušiča, ki je med tednom zbolel za gripo. Upam, da bo tudi Klavdij Veljak uredil svoje delavne obveznosti in nam s svojo izkušnostjo in znanjem pomagal v tem zahtevnem nastopu, saj se bo domačin na domačem igrišču izredno

zagrizeno boril za vsako točko. Če bomo zaigrali tako kot pred tednom doma, nismo brez možnosti za uspeh. Sistem 5:1 je bil zelo uspešen in tudi v povratnem nastopu bi morali igrati tako, ker s tem pridobimo na višini in je tako blok naše najboljšo orožje.«

Za konec naj povemo še to, da naši fantje v tem nastopu ne bodo sami, ker je odbojarska sekcija pri SZ Bor organizirala avtobusni izlet in podpora navijačev bo na tem gostovanju še kako potrebna. Borovcem je dovolj, da na tem povratnem srečanju domačinu odvzamejo več kot 27 točk, osvojitev prvega niza bi že odpravila vsak dvom in pomenila zanesljiv povratek v višjo ligo. G.F.

Turnir prijateljstva v odbojki

Meblo premagal tudi Kontovel

Meblo — Kontovel Electronic Shop 3:0 (15:5, 15:6, 15:11)

MEBLO: Kralj, Maver, Klemše, Cergol, V. in L. Legiša, Pesaressi. KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Purič, Ban, Černjava, Mervic, Gruden, Paulina, Maver, Prašelj.

Meblo je kvalifikacije za turnir prijateljstva zaključil s tretjo zmago. Obe ekipi sta prikazali sproščeno igranje in Kontovel je nudil dober odpor tehnično boljšemu nasprotniku in bi lahko z boljšim sprejemom povzročil več težav bolj renomiranemu nasprotniku. S to zmago je Meblo osvojil prvo mesto na kvalifikacijah za turnir prijateljstva, Kontovelke pa čaka še en nastop proti Bregu, ki je tudi že izločen in bo tako ta tekma le prestižnega pomena. (S.A.)

Odbojka: kvalifikacije za D ligo

Neroden poraz Vala

OK Val - Italcantieri Tržič 1:3 (12:15, 10:15, 15:8, 11:15)

VAL: Mučič, Vogrič, Cej, Bastiani, Grinovero, Brajnik, Bensa, Zavadlav, Boschin.

V prvi tekmi skupine, ki se bori za napredovanje v D ligo, je Val na domačem igrišču nerodno izgubil proti dobri ekipi Italcantieri iz Tržiča. Plavdoreči bi lahko z lahkoto zmagali, če bi bili v ključnih trenutkih igre prisrebnejši in ne bi toliko grešili. To je značaj mladih, je rekel trener Boris Jelavič iz Kanala. Z nastopom svojih varovancev je zadovoljen, bili so dobri v bloku, povprečen je bil napad in sprejem, odpovedali pa so v obrambi. V tretjem setu so se naši fantje zbrali in dobesedno nadigrali nasprotnika. Če bi tako igrali od začetka, bi zmaga ne bila v dvomu. Vsekakor že sam nastop v play-offu predstavlja

za ekipo in za društvo uspeh, saj je naša ekipa najmlajša v prvenstvu. Ekipo sestavljajo mladinci, dečki in celo odbojkarji Under 15. Fantje redno trenirajo trikrat tedensko in če bodo tako nadaljevali, jih bomo kmalu videli v članski ekipi, ki nastopa v C-2 ligi. Prihodnjo tekmo bo Val odigral v štandredski telovadnici v soboto proti Soči iz Sovodenj. (zip)

UNDER 15 — ženske

Sovodnje Butkovič — Lucinico 2:0

(15:4, 15:9)

SOVODNJE BUTKOVIČ: Cotič, Černic, Devetak, Florenin, Klančič, K. in B. Luvisutti, Tomšič, Vižintin.

Tudi proti Lucinico so mlade Sovodnjke zanesljivo zmagale in so tako še naprej zanesljivo prve na lestvici. (M.K.)

Na turnirju minibasketa Plasmon

Borovci so presenetili

Bor A — Ginnastica Triestina 90:49 (37:25)

BOR: Arena 8, Ažman 13, Oberdan 21, Pavlica 16, Pregarc, Gregori 10, Doles 6, Bajc 4, Milone, K. Dazzara 8, Legiša, Jelerčič 4.

Bor A je v drugem kolu turnirja »Plasmon« poskrbel za presenečenje in dosegel dragoceno zmago proti ekipi Ginnastica Triestine. Naši so v prvem polčasu igrali zelo slabo, izgubljali so žoge, v obrambo pa so se večkrat vračali prepozno. Kljub vsemu pa so ob koncu prvega dela vodili z 12 točkami. V drugem polčasu pa je prišlo do preobrata »plavih«, ki so s hitro igro popolnoma zmedli nasprotnika. Med posamezniki bi omenili predvsem Pavlico, ki je dobro vodil »plave« v napadu, Arenu v obrambi, presenetljivo dobro pa sta zaigrala Gregori in Doles. (Luka)

KADETI

Bor — SGT 82:78 (43:42)

BOR: Pregarc 20 (6:10), Jogan 4, (2:3), Pieri 18, Smotlak 9 (1:3), Parisi 0, Kovačič 2, Korošec 29 (3:3), Pupulin 0, Krapež 0, Žerjal 0.

V zaostalem srečanju sta se na stadionu 1. maj srečala Bor in SGT. Po zelo izenačeni in navdušujoči tekmi so borovci zasluženje premagali višje in fizično močnejše nasprotnike. Že od samega začetka je bilo jasno, da bo zmaga ene ali druge ekipe zelo tesna. Tekma je bila izenačena in zmagovalac do konca ni bil znan. Zaradi velike borbenosti in volje do zmage moramo pohvaliti celotno ekipo, še posebej pa Andreja Pierija, ki je odigral svojo najboljšo tekmo in se izkazal z metom z velike razdalje. (Vanja)

Obračun Kontovela o končani odbojarski C-2 ligi

Jana Ban: »Okrepiti moramo trenerski kader«

Jana Ban

Pred štirinajstimi dnevi se je zaključilo tudi odbojarsko žensko prvenstvo v C-2 ligi, kjer je s spremenljivim uspehom v skupini za napredovanje nastopala tudi ekipa Kontovel Electronic Shopa. O obračunu celotne sezone in ostali odbojarski aktivnosti pri tem društvu smo se po zaključku prvenstva pogovorili z njihovo dolgoletno igralko in odbornico Jano Ban, brez katere si kontovelske

odbojke že precej let ne moremo predstavljati.

»Kako pri Kontovelu ocenjujete nastop v letošnjem prvenstvu C-2 lige?«

»Kontovelovi športni delavci so takoj po zadnji tekmi presodili uspešnost, oziroma neuspešnost posebno drugega dela prvenstva. Kontovelke smo namreč zaključile prvenstvene boje na zadnjem mestu skupine za napredovanje. Če uvrstitev v skupino boljših lahko ocenimo kot uspeh, pa tega ne moremo trditi za končno uvrstitev. V delno opravičilo si pa lahko štejem nekaj poškodb in bolezni, ki so nas pestile med prvenstvom, od katerih je bila najhujša in ne brez posledic poškodba ene izmed gonilnih sil Kontovelove ekipe Nadje Rupel.

»V prvem delu ste bile dosti bolj uspešne. Prišlo je tudi do nekaterih sprememb v ekipi.«

»V prvem delu smo zaigrale res dobro in zagrizeno in smo se brez težav uvrstili v skupino za napredovanje. Razveseljiva je bila predvsem

Beti Prašelj

uigranost ekipe, ki se ji je po dogovoru o sodelovanju med slovenskimi društvi, ki gojijo odbojko, pridružil nekaj novih igralk. Te so nam sploh zagotovile obstoj, saj je lansko ekipo zapustilo kar pet mladink, štiri so prenehale z igranjem, ena pa danes uspešno nastopa z združeno mladinsko ekipo Friulexport.

»Kako pa imate na Kontovelu poskrbljeno za pomlad, ki naj bi v

prihodnosti nadomestil vrzeli v prvi ekipi?«

»Poleg že omenjene skupine, ki nastopa v C-2 ligi, trenirata na Kontovelu še dve skupini. Prvo sestavljajo igralko letnikov 67, 68, 69, 70 in so nastopale v prvenstvih deklic in prve divizije, nekatere pa igrajo tudi interligo.

V prvenstvu prve divizije imajo še možnost uvrstitve na drugo mesto in napredovanje, (prvenstvo se je že zaključilo, Club Altura A in Volley club pa morata odigrati še eno zaostalo tekmo, ki bo odločala o končni lestvici). V drugi skupini vadi mini-odbojko nad dvajset osnovnošolk in srednješolk. Mladih odbojkaric je torej na Kontovelu precej, manj številan pa je trenerski kader. Tega bo treba v prihodnji sezoni okrepiti z vsaj dvema trenerjema, kajti edino z zadostnim številom vestnih in sposobnih trenerjev bomo lahko nudili našim dekletom pogoje za kvalitetno vadbo in tako ohranili odbojarsko tradicijo na Kontovelu in Proseku.« (rg)

domači šport

Danes

Sobota, 12. maja 1984

NOGOMET

Cicibani

16.00 v Trstu, na Montebellu: Montebello - Breg; 16.00 na Proseku: Primorje - Campanelle.

Mlajši cicibani

17.00 na Opčinah, Ul. Carsia: Supercaffè - Breg.

ODBOJKA

Moška D liga

20.30 v Pordenonu: Gasilci Pordenone - Bor JIK Banka.

1. moška divizija

20.30 v Tržiču: Italcantieri - Naš prapor Sošol; 20.00 v Štandrežu: Soča - Val.

Under 15 - ženske

19.30 v Dolini: Breg - Sloga.

Jutri

Nedelja, 13. maja 1984

KOŠARKA

Moška C - 1 liga - play off
18.30 v Pistoii: Maltinti - Jadran.

1. moška divizija

12.00 v Dolini: Breg - Quattropi; 11.30 v Trstu na stadionu »1. maj«: Bor - Ferroviario.

1. ženska divizija

11.00 v Repnu: Polet - Pall. Muggia.

Kadeti

10.30 v Dolini: Breg - Libertas B; 11.00 na Opčinah: Polet - Barcolana A; 11.30 v Trstu, Istrska ul. 53: Don Bosco - Bor; 11.00 v Trstu, telovadnica »Cobolli«, Ul. della Valle: Libertas A - Kontovel.

NOGOMET

1. amaterska liga

16.00 v Križu: Vesna - Ponziana.

2. amaterska liga

16.00 v Bazovici: Zarja - Kras; 16.00 na Proseku: Primorje - Opicina.

3. amaterska liga

16.00 v Dolini: Breg - San Luigi FY.

Začetniki - poprvstvo

13.15 v Trstu, igrišče Campanelle: Campanelle - Breg.

Najmlajši - poprvstvo

12.15 v Trstu, S. Sergio: San Sergio - Vesna; 10.30 na Opčinah, Ul. Alpini: Opicina - Kras; 9.15 v Trstu, igrišče Campanelle: Campanelle - Breg; 9.15 pri Domju: Domio A - Primorec.

ODBOJKA

Interliga

9.30 na Proseku: nastopajo Kontovel, Sežana in Brda; 9.30 v Kopru, telovadnica Kovinarske šole: nastopajo Sovodnje, Semedela in OŠ »A.U.«

Pojutrišnjem

Ponedeljek, 14. maja 1984

ODBOJKA

1. ženska divizija

20.15 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Sovodnje - Intrepida Mariano.

Interliga

17.30 pri Banih: Sloga - Kontovel.

obvestila

ZŠSDI

obvešča, da sta urada združenja (Trst in Gorica) na razpolago za kakršnokoli informacijo v zvezi z vseslovenskim držnim shodom, ki bo 20. t.m. v Gorici.

SK Devin

obvešča, da jutri, 13. t.m., odpade vzpon na Krn zaradi slabega vremena in novozapadlega snega.

SK Devin

obvešča, da se nadaljuje telovadba za odrasle vsak ponedeljek ob 20. uri v telovadnici v Sesljanu, ob sredah pa aerobika v dvorani I. Gruđen prav tako ob 20. uri.

Odbojarski odsek SZ Bor

sporoča, da bo seja odseka v ponedeljek, 14. t.m., ob 19.30 na stadionu »1. maj«.

Teniški odsek Gaje

sporoča, da se bodo tečaji za začetnike - odrasle pričeli dne 16. maja ob 20. uri in bodo obsegali 10 lekcij. Informacije in vpisovanje na igriščih na Padričah ob začetku tečaja.

ŠD Mladina

organizira rekreacijske treninge v namiznem tenisu s končnim turnirjem vsak torek in četrtek ob 19.30 v prostorih občinskega rekreatorija v Križu. Vabljeni!

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnikih: tržovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. maja 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Na širokem področju Abrucov, Lacija in Kampanije Včeraj še en močan potresni sunek

RIM — Močan potresni sunek je včeraj spet stresel široko področje Abrucov, Lacija in Kampanije. Stresljaj je bil vsaj sedme stopnje po Mercallijevi lestvici in je bil nekoliko močnejši od onega, ki je isto področje prizadel že v ponedeljek.

Seizmologi so ugotovili, da je bil epicenter tega potresa v Cominski dolini, v abruškem narodnem parku, ni pa bil edini. V samih šestnajstih minutah po prvem sunku se je namreč zemlja stresla še štirikrat, vendar ne tako močno kot prvič. Pri potresih sedme stopnje se že ruši omet, ponekod tudi stropi in prihaja do razpok na zidovih.

Geologi, ki so nekoliko podrobneje proučili včerajšnji stresljaj, so

mnenja, da razvoj celotnega potresnega pojava na tem področju »ni ravno normalen.« Menijo, da se je epicenter morda celo premaknil v Dolino Sangro.

Včerajšnji potres so močno občutili posebno v Frosinonu, Neaplju in Rimu. Zlasti v višjih legah teh mest je zidovje začelo nevarno škripati, zazibali so se lestenci in popadali na tla razni predmeti. Med prebivalstvom je prišlo, kajpak, do velike panike, zlasti v Neaplju in Rimu, kjer so ljudje množično pobegnili na ceste in trge, telefonske linije so se zaskočile, promet je ostal precej časa blokirán, pa tudi sicer so se ljudje močno prestrašili. Vodstvo civilne zaščite je takoj po-

slalo nad prizadeto področje izvidniška letala, da bi ugotovila škodo, ki pa, kot kaže, ni izrazito velika. Sulo se je nekaj že prej poškodovanih stavb, popokalo več zidov in sedlo več streh. Poročali so tudi o nekaj desetinah ranjencev, ni pa bilo mrtvih, če izvenzamemo eden ali dva primera, ko je smrt nastopila zaradi strahu.

Medtem poročajo, da postaja položaj onih, ki jih je prizadel ponedeljkov potres, vse bolj zaskrbljujoč. Nad vsem področjem stalno dežuje, v višinah je zapadel sneg in v šotorih ni mogoče pobegniti vlagi in mrazu. Prav tako je začela pomoč dotekati neredno in še edina tolažba ljudi je v tem, da se jim v šotorih in rulotkah ni treba bati potresa.

Oprema za safari

To je zadnja kreacija angleške »klobučarske« mode. Kreatorica Hudsonova je namreč iznašla varianto klobuka za safari in opremila manekenko, da jo pošlje nad leve (Telefoto AP)

Tankovo nasilje

V Franciji potekajo ta čas vojaški manevri, katere so skušali prebivalci nekega naselja z barikadami preprečiti. A proti tankom ni šale (Telefoto AP)

Na Norveškem je lahko ukrasti vojaško orožje

OSLO — Pet norveških dvajsetletnikov je v preteklih dneh menil nič, tebi nič sredi Osla mirno prodajalo — orožje. Na prodaj so imeli 120 polavtomatskih pušk, 70 revolverjev, 5 strojníc in dve protitankovski raketi. Poklicna radovednost policajev je kmalu razkrila, da so fantje vso to orožje enostavno pokradli norveški armadi, da bi s »prodajo na drobno« nekaj zaslužili za sproti.

Polijska preiskava je ugotovila, da se podjetni peterici ni bilo treba pri vsem tem niti preveč naprezati. Na Norveškem namreč vojaških skladišč orožja niti ne stražijo.

Ginekologinja rešila mnogo ženskih življenj

TEL AVIV — Po dolgi letih je prišla na dan skrivnost, kako se je več žensk v Auschwitzu rešilo iz krempljev zločinskega nacističnega zdravnika Mengeleja. Kot je znano je ta delal nečloveške poskuse na živih ljudeh, predvsem na telesno prizadetih, dvojčkih in nosečih ženskah, ki jih je odbiral v raznih taboriščih, nato pa poslal v krematorij.

Večina tistih žensk, ki so ušle grozoviti smrti med Mengelejevimi poskusi se je rešila zato, ker jim je židovska zdravnica Gisela Perl, tudi sama jetnica, pomagala splaviti in so tako postale za medicinske poskuse nezanimive.

Dalijev rojstni dan

MADRID — Salvador Dalí je včeraj dopolnil 80 let. Znameniti in bohemski umetnik se je namreč rodil 11. maja 1904 v Figueresu v Kataloniji, kjer tudi zadnja leta živi. Celotno mestece je včeraj praznovalo osemdesetletnika s slavnostno sejo občinskega sveta in ljudskimi veselicami, Dalí pa se je držal ob strani, kot da ga to ne zanima.

Zanj je bil včerajšnji dan čisto navaden in samotni, lahko bi rekli delaven, kolikor mu pač njegove fizične moči dovoljujejo. Slikar je sicer čisto priseben, večkrat v zadnjem času dela z navdušenjem, velikokrat pa zaide tudi v depresijo in se prepusti popolnemu brezdelju. Slikarjev prijatelj Antoni Pitro je dejal, da se Dalí v zadnjem času veliko bolje počuti in kaže tudi interes za zunanji svet. Vsekakor se zaveda, da ima 80 let, a na to ga nihče ne spominja, kajti nikomur ni prijetno, da se počuti za eno leto starejši...

Nove elektrarne povzročajo glavobol dunajski vladi Avstrijski varstveniki okolja v napadu

DUNAJ — Zadeva »Zwentendorf - Hainburg« se bliža svojemu vrelišču in, sodeč po včerajšnjem sestanku ministrskega sveta, bosta kancler dr. Fred Sinowatz in predsednik zveze avstrijskih sindikatov Anton Benya pravkar ob živce. Gre za atomsko elektrarno Zwentendorf, ki je Avstriji z referendumom niso pustili pognati v obratovanje čim je bila zgrajena (v drugi polovici sedemdesetih let) in gre za Hainburg, močvirnat, pragozdu podoben predel s čudovito floro in favno.

Zwentendorf, nuklearko, ki že nekaj let propada, bi radi končno spustili v pogon in Hainburg, kjer Donava vsako leto poplavlja, bi radi zajezili in zgradili hidroelektrarno. Vendar se je potrebno vprašati — kdo? Kajti redko kdaj so mnenja v Avstriji — seveda, če izvenzamemo opozicijsko, ki je pač večno proti vsemu, kar odloči koalicijska vlada — tako različna. Če se ustavimo za začetek pri vseh treh vodjih parlamentarnih strank: Sinowatz je za oboje. Steger je za Zwentendorf,

vendar proti Hainburgu in Mock je, seveda, proti vsemu. Če smo na začetek zapisali, da kancler in šef sindikatov zgubljata živce jih vsak s svojim razlogom: šef RPT Sinowatz zato, ker bo to, kot vse kaže, eden najtrših orehov, ki ga bo moral kot predsedujoči v vladi streti. Benya pa zato, ker je na čelu avstrijskega delavstva že sanjaval o toliko in toliko delovnih mestih za brezposelne, bodisi v jedrski elektrarni, bodisi pri gradnji in nato upravljanju s hidroelektrarno na Donavi, v Spodnji Avstriji, tik ob češkoslovaški meji.

Avstrijci se ponovno pripravljajo k referendumu. Zoper eno in drugo. Na čelu tega referenduma naj bi stal avstrijski nobelovec in eden najvidnejših poznavalcev živalskega sveta Konrad Lorenz. Vendar Lorenz je postavil svoj pogoj: samo če bo referendum nadstrankarski. V neverjetno močno gibanje zoper odprtje ene elektrarne in gradnjo druge so se to pot vključili tako socialisti kot člani ljudske stranke in svobodnja-

ške, zeleni in cela vrsta tako ali drugače orientiranih ali pa strankarsko nevezanih intelektualcev. Za spektakel so poskrbeli oni dan, ko so v dunajski »Concordii« priredili tako imenovano »živalsko« konferenco, kjer je dvojni doktor Günther Nening, predsednik sindikata avstrijskih novinarjev, nastopal v vlogi jelena, znani pisatelj Peter Turrini je bil oblečen v žabo, Jörg Mauthe, poslanec ÖVP v dunajskem parlamentu pa je zlezal v perje štoklje.

Če potisnemo šalo v stran gre pri celi zadevi za veliko globlje reči kot zgolj nasprotovanje vladi ali pa ocvanje »naravnega parka«, če Hainburg lahko sploh tako imenujemo. Po vsej verjetnosti je v tej deželi, ki je od industrije že tako resno ogrožena, da ji odmirajo gozdovi, in velikokrat pada tako imenovani »kisli dež«, prišlo spoznanje o nujni varstva okolja v vsako glavo in se s temi zadevami sploh ne ukvarjajo več zgolj znanstveniki ali pa »zeleni«.

B. GORIČAR

Odkriti hočejo Morganov zaklad

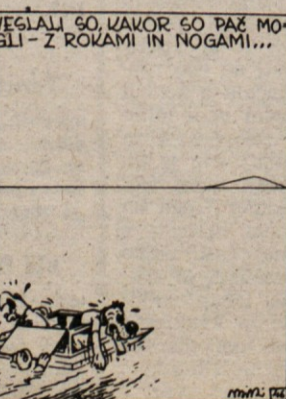
SAN JOSE — Na krovu »Victorie of Carls«, neke stare jadrnice, je dvajst zahodnonemških raziskovalcev odpluvalo iz kostariškega mesta Puntarenas, da poišče znani zaklad gusarja Morgana. Menijo, da je bajeslovni Morganov zaklad (ocenjujejo ga v višini 80 milijonov dolarjev) skrit na dveh točkah oceana: v zalivu Coronado in na oddaljenem otoku Coco.

Šef ekspedicije je Klaus Haydon, ki je z vlado v Kostariki podpisal svojevrstno pogodbo: v primeru, da bi odkril zaklad, bi 60 odstotkov le-tega ostalo v državi, 23 odst. njemu, ostalo pa za izplačilo drugim članom odprave in za kritje »potnih stroškov«.

Vsekakor pa se iskalcem Morganovega zaklada njihov podvig je sedaj izplača. Zahodnonemška televizija jim je že nakazala pol milijona dolarjev in z njimi poslala tudi svojo ekipo.

MIKI MUSTER: Čudežni otok

(6.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Vojna proti mišim na avstralski celini

SYDNEY — Prebivalci srednjih predelov Avstralije bijejo v zadnjih časih pravcato vojno proti mišim, podganam in drugim podobnim glodalcem. Najbolj zaskrbljujoč je položaj v srednjem in zahodnem Novem južnem Walesu, ki je najizdatnejša avstralska žitnica. Miši pojedo vse, kar zmorejo, podgane pa se ne obotavljajo napasti manjših domačih živali, posebno njihove mladiče.

Prebivalci ogroženih predelov so že pred časom poslali v Sydney delegacije z zahtevo, naj država poseže, in resnici na ljubo je vlada Novega južnega Walesa že opremila in poslala na teren prve ekipe deratizatorjev.

Skoraj neverjetne so vesti, ki prihajajo iz nekaterih mest, kot je npr. Dubbo. Tu se miši tropi svobodno sprehajajo po ulicah in stanovanjih, vdirajo v avtomobile in gnezdiijo vsepovsod. Prebivalci so prisiljeni, da skrivajo hrano v hladilnike, pralne stroje in podobne gospodinjinske stroje, katerih stene so dovolj trde, da jih ne zmorejo zobi nagnusnih glodalcev.

Ljudje seveda poskušajo vse, da bi se rešili tega pravečatega bibličnega biča. Trosijo na stotine kilogramov strupa, edini rezultat pa je doslej ostuden smrad, ki duši mesto, na ulicah in dvoriščih katerega leži na milijone zastrupljenih glodalcev. Samo iz bazena neke prebivalke Dubba so v teku dveh tednov speljali dvakrat po 5.000 miši, ki so padle v bazen in niso mogle iz njega zaradi njegovih gladkih sten.

Medtem ko kmetovalci trdijo, da so jim miši uničile vsaj tretjino letosnjega pridelka, in kličejo na pomoč, ni nikoli tako uspešno poslovala krajevna tovarna pesticidov. V mestni prodajalni domačih živali pa so v enem dnevu že prodali tudi po petdeset mačk, kolikor so jih navadno prodali v letu dni.

Položaj je seveda veliko resnejši, kot bi se dalo sklepati na osnovi šal in vicev, ki sicer seveda krožijo na račun »mišje vojne«. Poleg tega pa se je na pašnikih in poljih Novega južnega Walesa v zadnjih časih razbohotil še plevel, katerega plod se lepi na volno ovac in jo pokvari. Gre za plevel, ki mu pravijo »svet iz Batursta« po kraju, kjer so ga prvič zaznali. Glavni vzrok pojava miši in omenjenega plevela je treba iskati v večletni suši, ki je prizadela deželo.